

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach
TRAWNIKI 636, 21-044 Trawniki

Trawniki, dnia 30 kwietnia 2025 r.

OPS.020.3.2025

PAN DAMIAN DANIEL BAJ
WÓJT GMINY TRAWNIKI

Zgodnie z zapisami zawartymi w art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r.
(t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) w załączeniu przekazuje „OCENĘ ZASOBÓW
POMOCY SPOŁECZNEJ” sporządzoną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach
w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Z poważaniem

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Trawnikach
J. Maluga
Iwona Maluga

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:
Iwona Maluga

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	38
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	41
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	53
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	63
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	67
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	67
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	67
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	70
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	71
10	Wnioski końcowe	71

1. Wprowadzenie

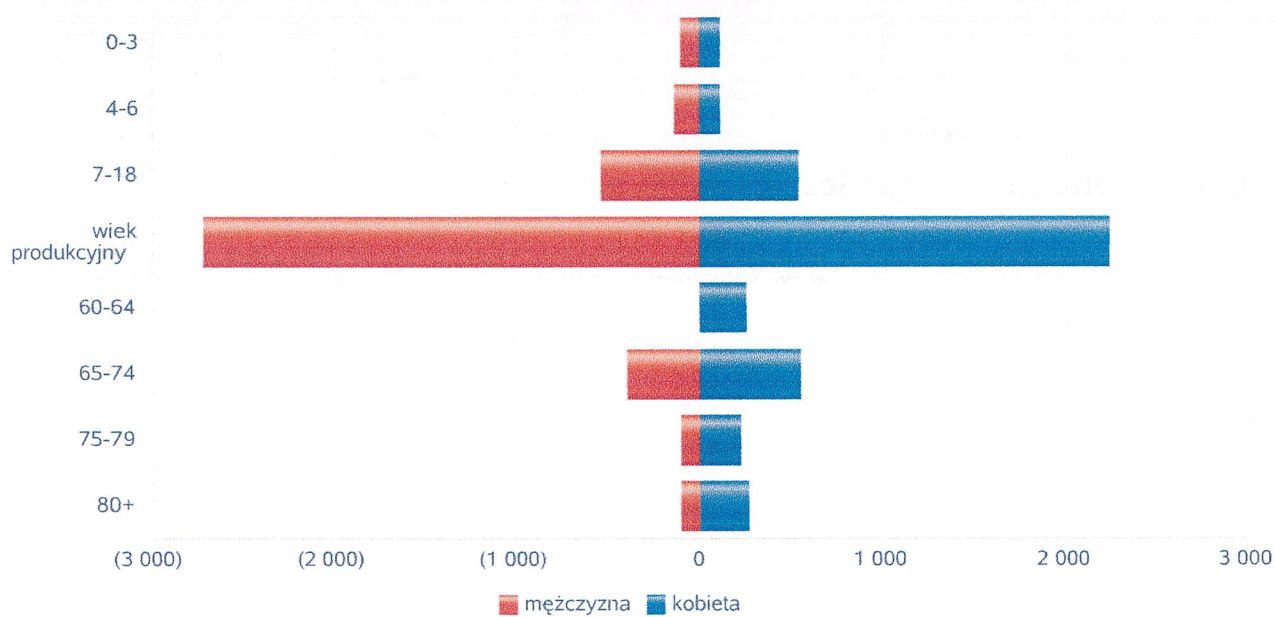
Gmina Trawniki jest jedną z pięciu gmin powiatu świdnickiego, województwa lubelskiego, położona we wschodniej części powiatu. Od zachodu graniczy z gminą Piaski, od północy z gminą Milejów (powiat Łęczna), od południa z gminami Fajslawice oraz Lopiennik Górny (powiat Krasnostaw), a od wschodu z gminami Rejowiec Fabryczny i Siedliszcze (powiat Chełm). Jest małą (8416 ha – ok. 17,9 % powierzchni powiatu), typową wiejską gminą. Siedzibą gminy jest miejscowość Trawniki położona w odległości 35 km od Lublina i 24 km od Świdnika. Przez teren gminy przebiegają drogowe szlaki komunikacyjne oraz linia kolejowa: droga krajowa S12 Lublin – Chełm – granica państwa, biegnąca przez północną część gminy, dwie drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe i drogi gminne, linia kolejowa Lublin – Dorohusk Kijów oraz Lublin – Chełm – Zamość; biegnąca przez środkową część gminy. Na terenie gminy Trawniki funkcjonuje jedna instytucja pomocy społecznej – Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach jest gminną jednostką organizacyjną powołaną przez Gminną Radę Narodową w Trawnikach uchwałą Nr XII/32/90 z dnia 12 marca 1990 r. do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) precyzuje pojęcie pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej państwa, mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma (np. pomoc finansowa, praca socjalna) i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka. Obowiązek sporządzenia oceny zasobów nakłada na gminę art. 16a ustawy o pomocy społecznej. Zawarte w ocenie zasobów społecznych informacje dotyczą osób rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej w gminie. Sporządzona ocena stanowi wraz z rekomendacjami podstawę planowania budżetu na przyszły rok. Zaprezentowane dane ukazują lokalną sytuację społeczno – demograficzną oraz niezbędne do realizacji kwestie społeczne. Do powyższych zagadnień należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać dzięki własnym możliwościom. Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, ochroną zdrowia oraz polityką mieszkaniową i oświatą. Wymiar istniejących problemów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację ustawowych zadań w obszarze pomocy społecznej oraz dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie występujących problemów społecznych. Codziennemu życiu mieszkańców gminy towarzyszą problemy społeczne, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi, a czasem są dziedziczone przez następne pokolenie. Zmuszają one do szukania wsparcia w pomocy społecznej. Zastanawiając się nad oceną wystarczalności zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących potrzeb i problemów społecznych należy pamiętać, że na rozwiązania w/w kwestii mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej o szczeblu lokalnym i ponadlokalnym tj. powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Pracownicy OPS w Trawnikach w swojej pracy spotykają się najczęściej z problemami ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby. Na terenie Gminy Trawniki funkcjonuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której głównym zadaniem jest kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe. Po powrocie z leczenia osoby uzależnione potrzebują dodatkowego wsparcia, które mogą otrzymać w OPS w Trawnikach. Na terenie gminy Trawniki działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego pracują z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy, realizując z rodzinami procedurę „Niebieskie Karty”, monitorują sytuację rodzin. Osoby dotknięte zjawiskiem przemocy potrzebują specjalistycznej pomocy i terapii. Na terenie Gminy Trawniki nie ma poradni zdrowia psychicznego, więc osoby potrzebujące wsparcia kierowane są do odpowiednich instytucji. Zaznacza się, że dane wprowadzone tabelarycznie nie są modyfikowalne.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Poniżej zostały zaprezentowane w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii, rynku pracy, infrastruktury społecznej oraz informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie Gminy Trawniki.

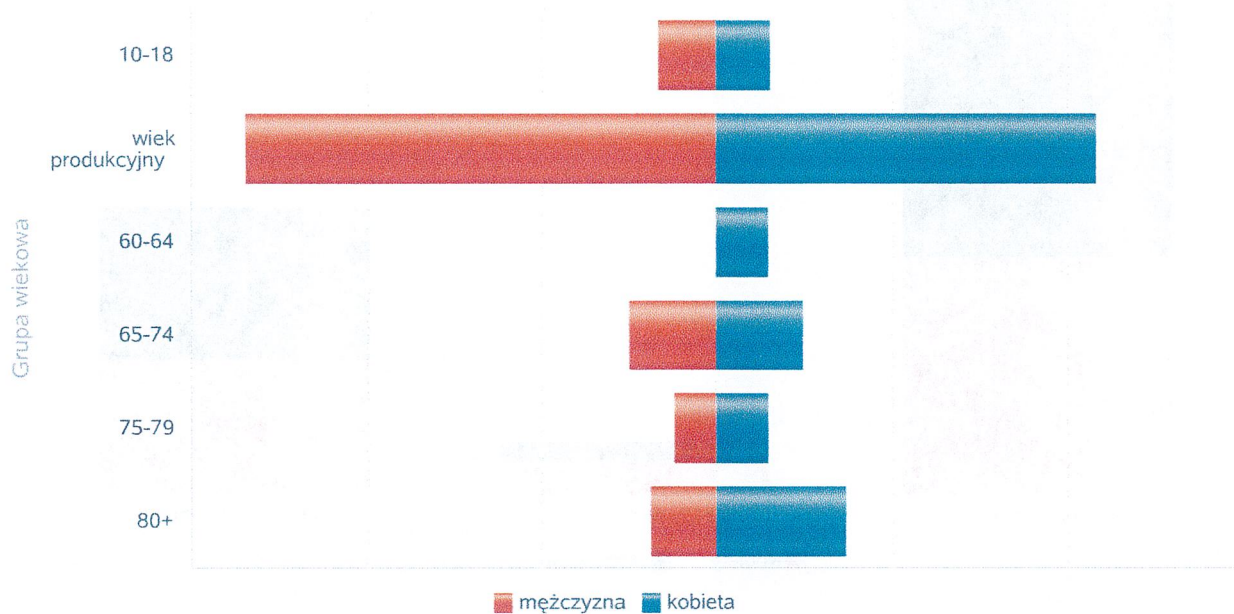
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0-3	115	113
4-6	138	117
7-18	549	532
wiek produkcyjny	2 724	2 235
60-64		253
65-74	414	548
75-79	106	217
80+	111	257

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

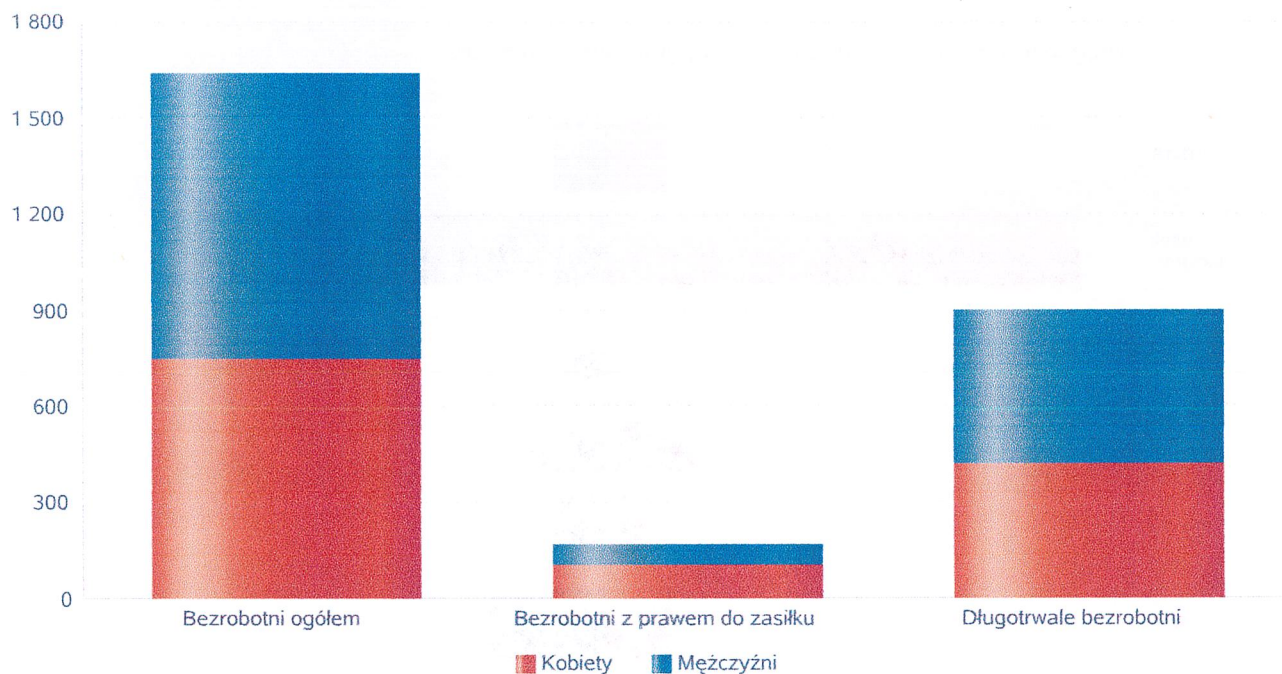
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-18	334	304
wiek produkcyjny	2 689	2 156
60-64		293
65-74	503	497
75-79	249	291
80+	382	731

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

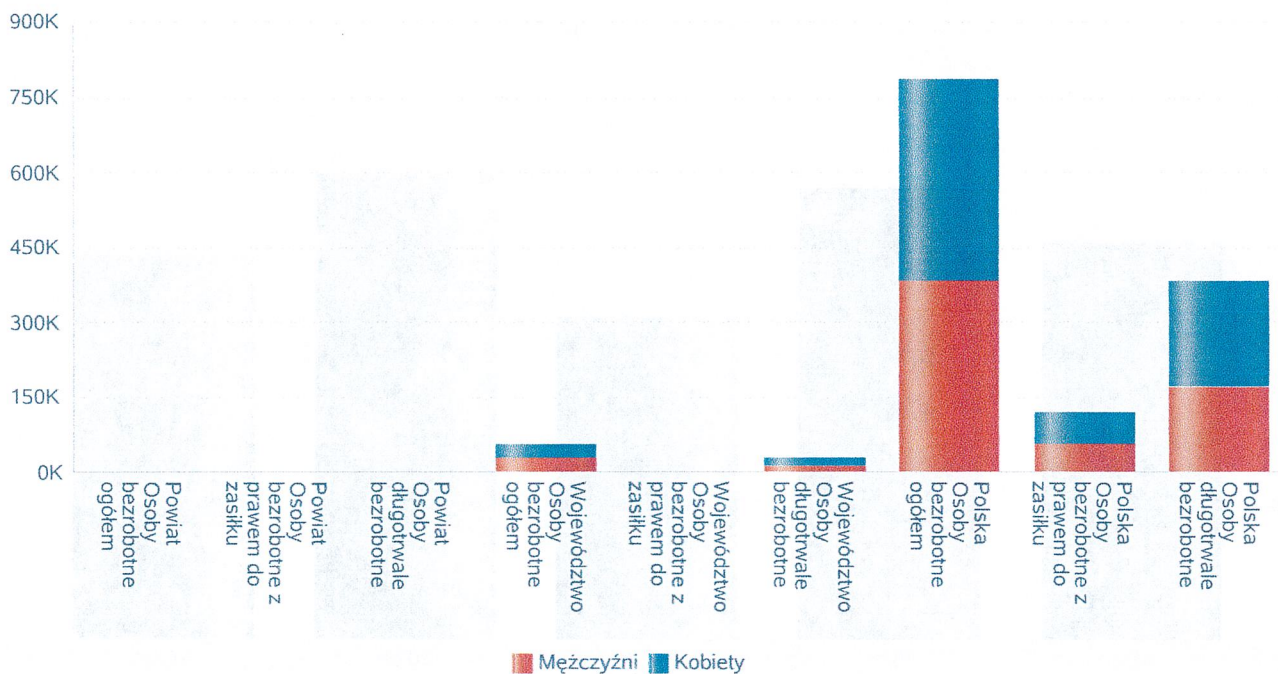
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 639	890	749
Bezrobotni z prawem do zasiłku	169	67	102
Długotrwale bezrobotni	901	480	421

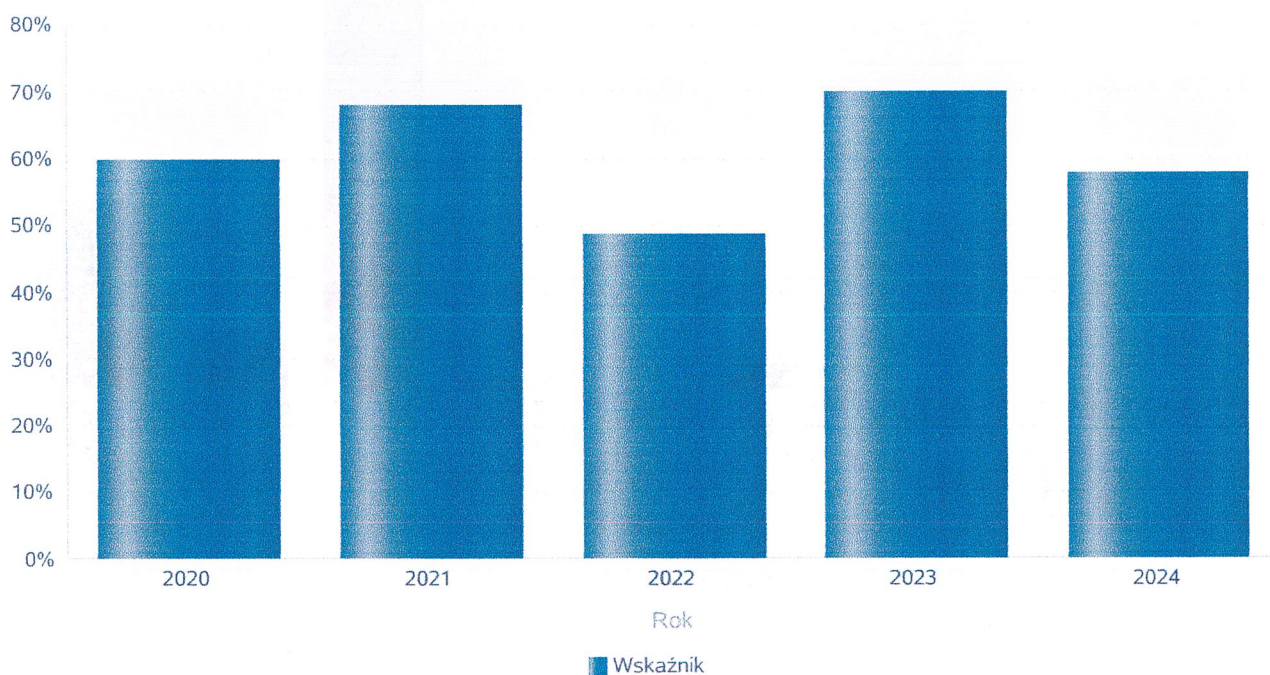
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	749	890	27 116	28 623	404 846	379 597
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	102	67	3 291	3 219	66 169	55 704
Osoby długotrwale bezrobotne	421	480	15 581	14 676	208 635	172 237

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

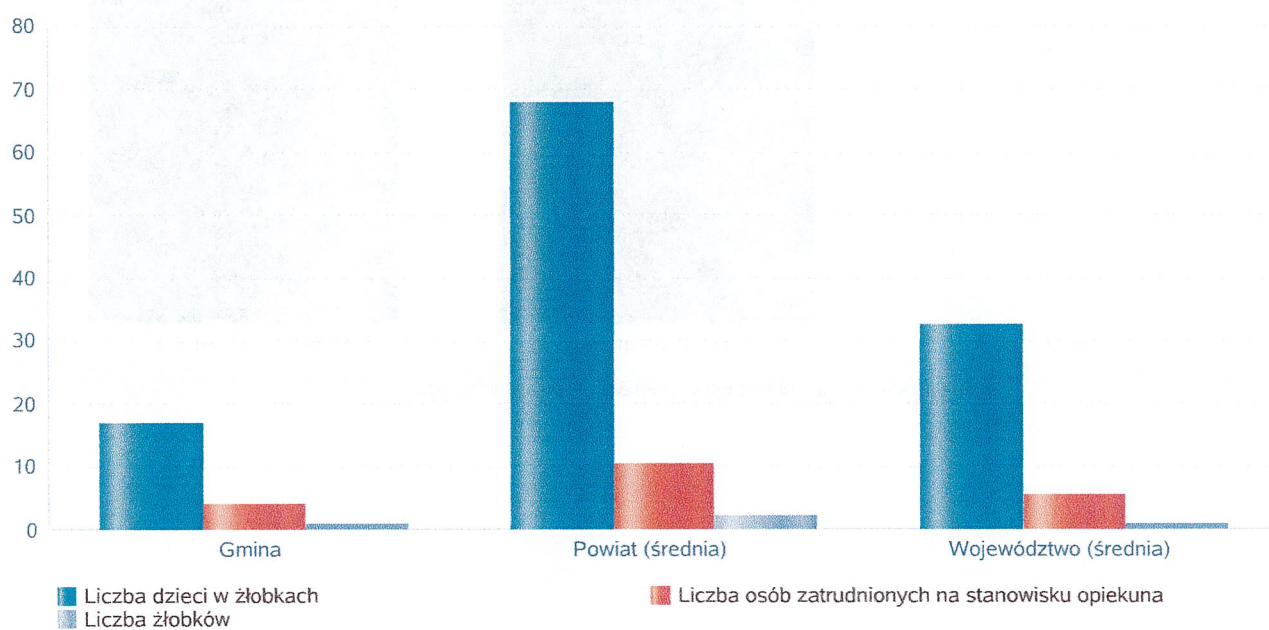
Rok	Wskaźnik
2020	60%
2021	68%
2022	49%
2023	70%
2024	58%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	17,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	4,00
Gmina	Liczba żłobków	1,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	67,60
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	10,40
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	2,20
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	32,75
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,64
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,00

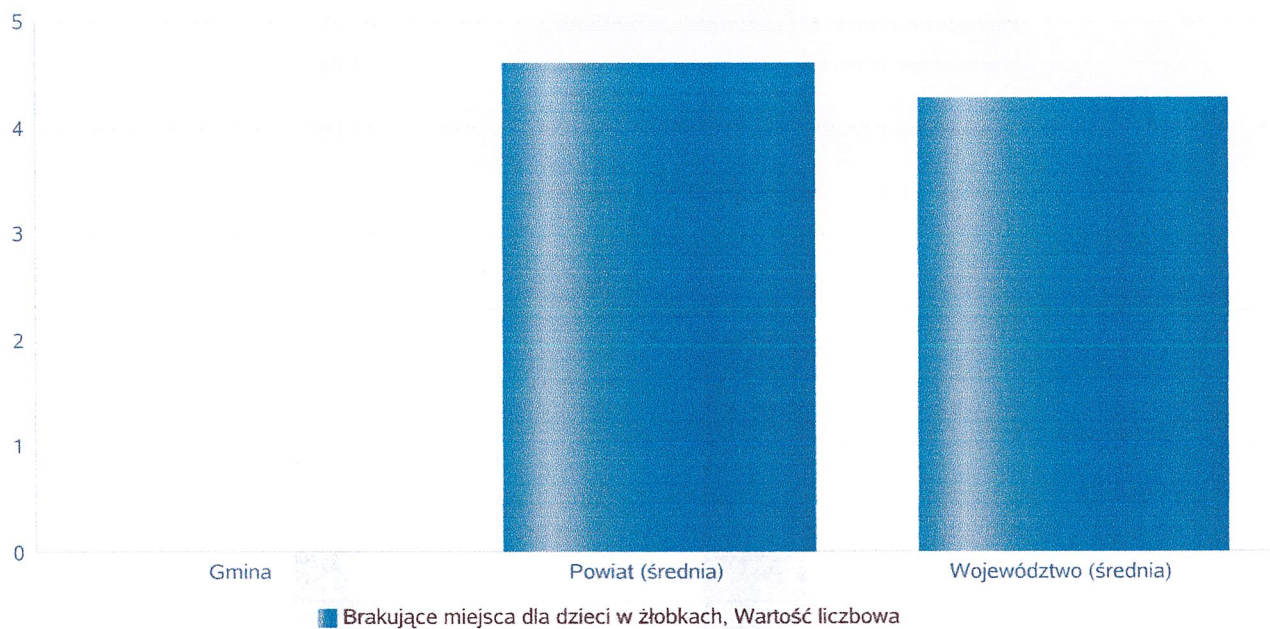
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	4,60
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	4,27

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	11	11	11
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	1	0	0
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	3	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	9	11	11
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	1	1	1
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

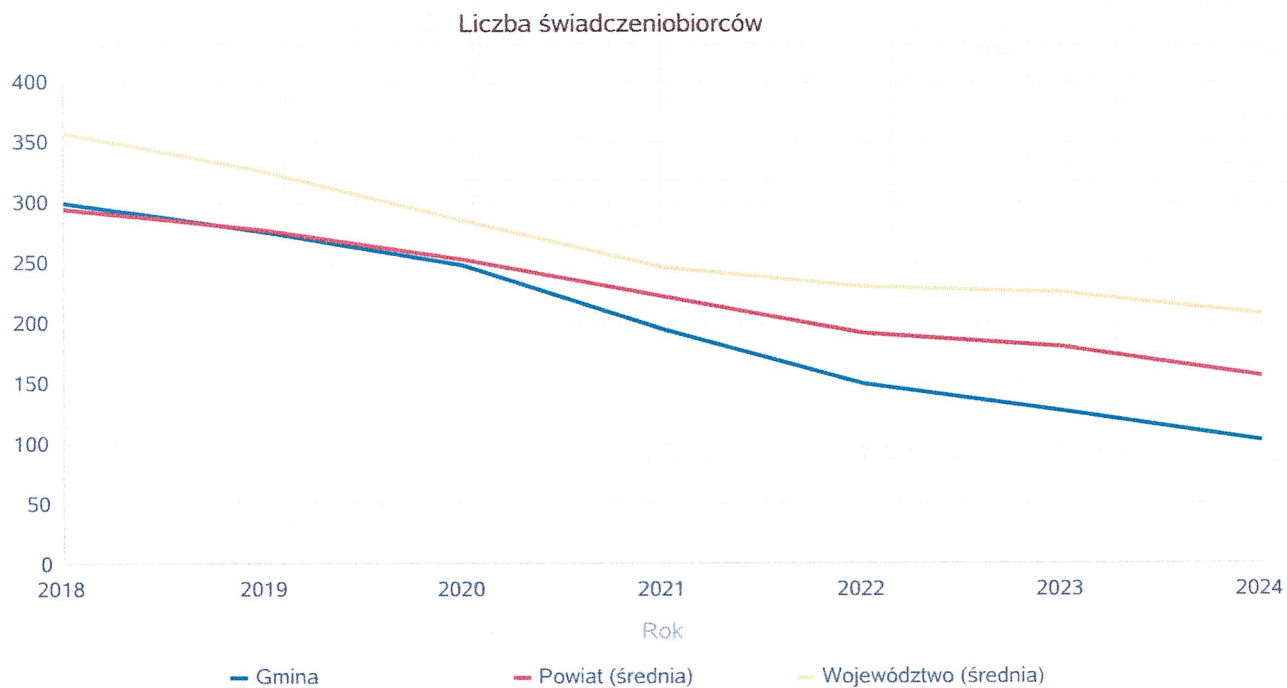
* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2024". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Kolejne zestawienia dotyczą: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

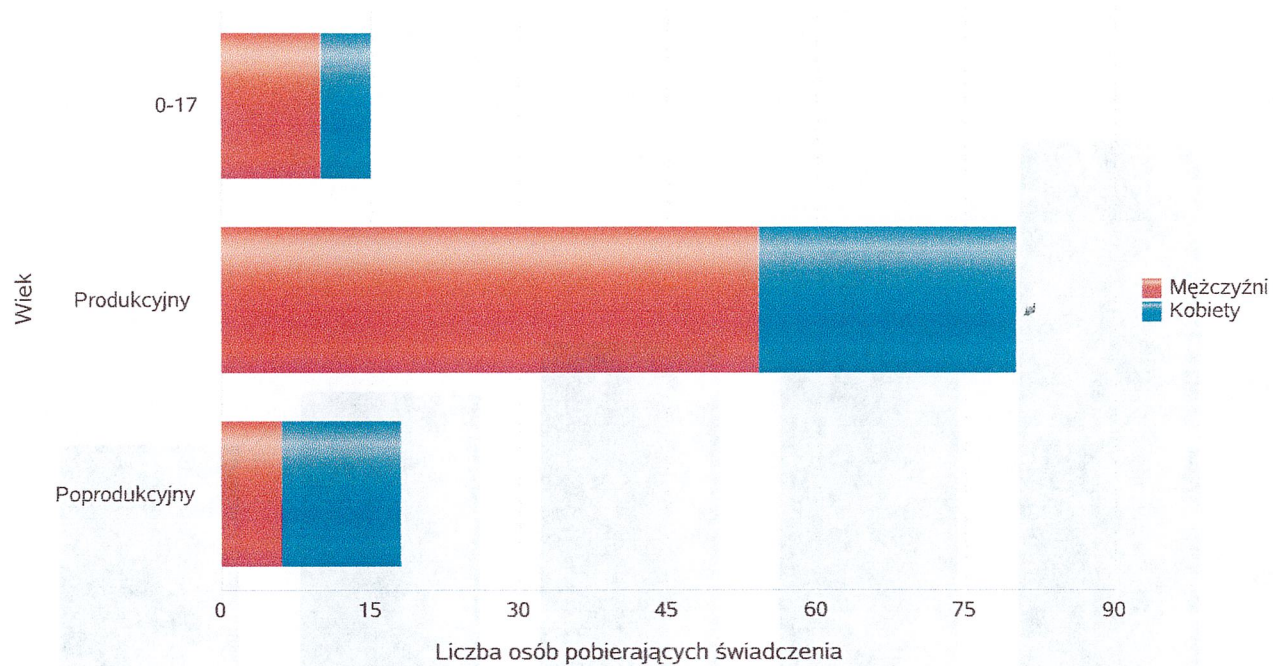
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

	Liczba świadczeniobiorców						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gmina	299	275	248	195	149	126	102
Powiat (średnia)	295	277	252	223	192	180	156
Województwo (średnia)	358	326	286	247	230	224	208

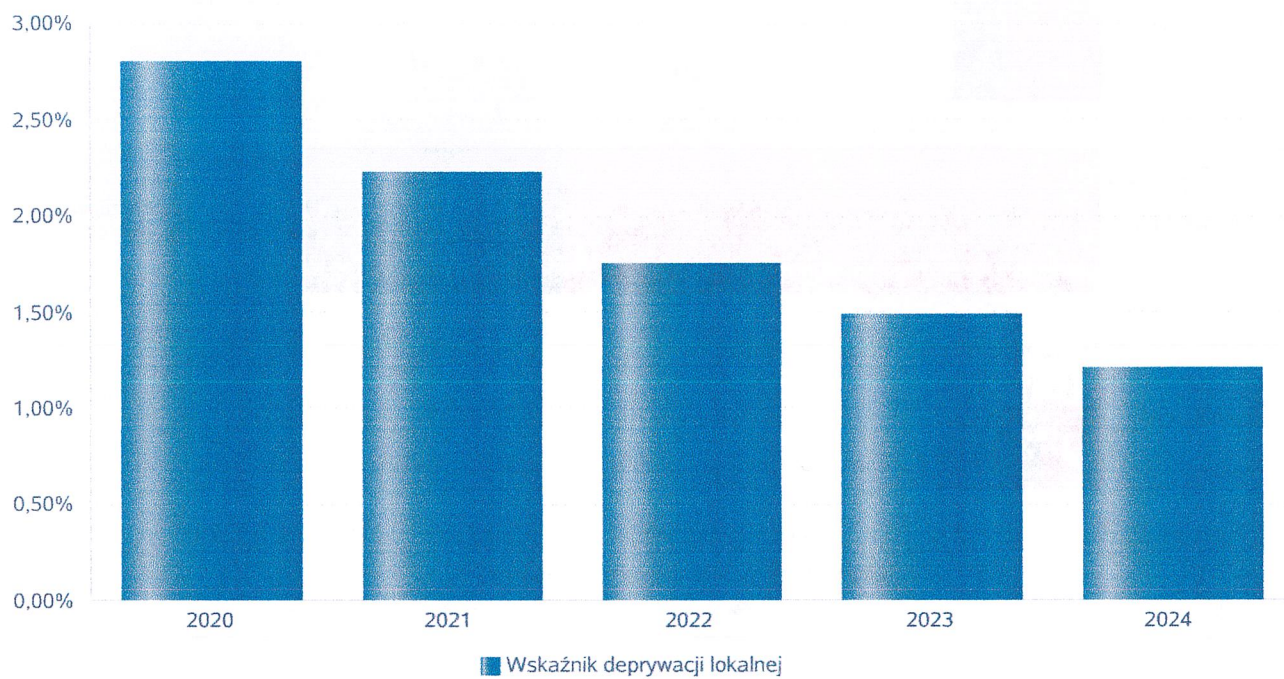
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	15	5	10
Produkcyjny	80	26	54
Poprodukcyjny	18	12	6

Wskaźnik deprywacji lokalnej

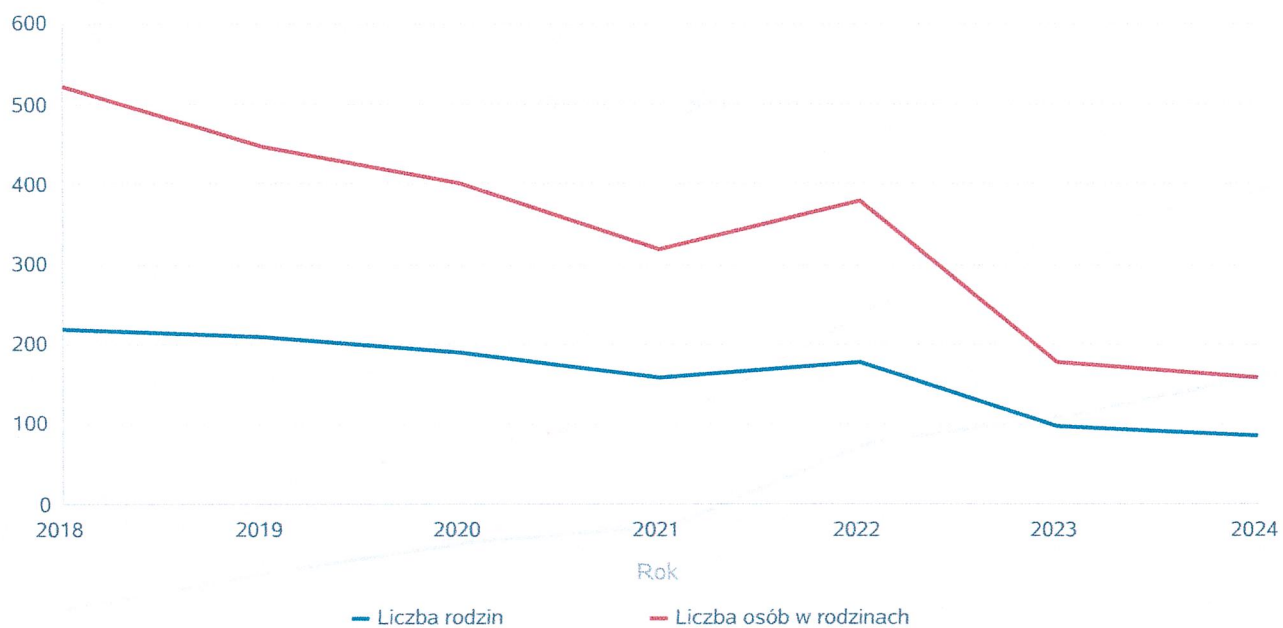
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2020	2,79%
2021	2,22%
2022	1,75%
2023	1,49%
2024	1,21%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	220	523
2019	208	446
2020	190	401
2021	159	319
2022	178	380
2023	97	177
2024	86	157

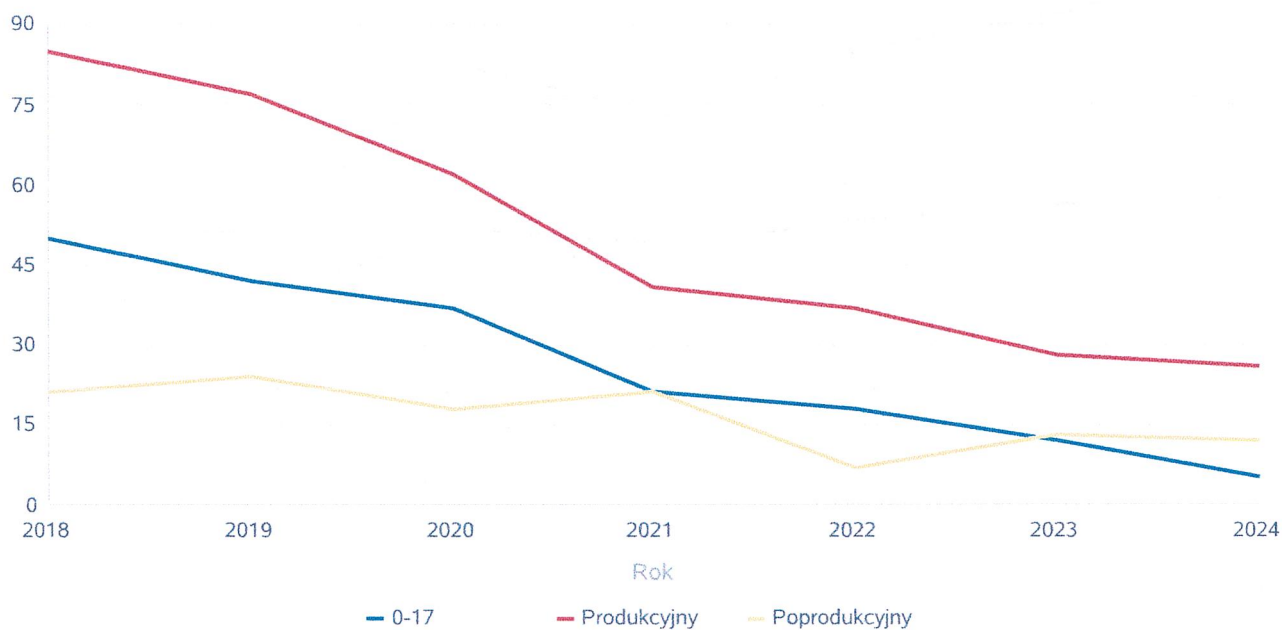
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Trawniki	0-17	50	42	37	21	18	12	5
	Produkcyjny	85	77	62	41	37	28	26
	Poprodukcyjny	21	24	18	21	7	13	12
Powiat (średnia)	0-17	66	59	52	38	38	34	24
	Produkcyjny	97	90	83	71	58	51	45
	Poprodukcyjny	48	52	48	50	44	46	44
Województwo (średnia)	0-17	80	70	59	47	50	48	41
	Produkcyjny	95	86	80	70	64	60	52
	Poprodukcyjny	40	40	35	33	30	30	30

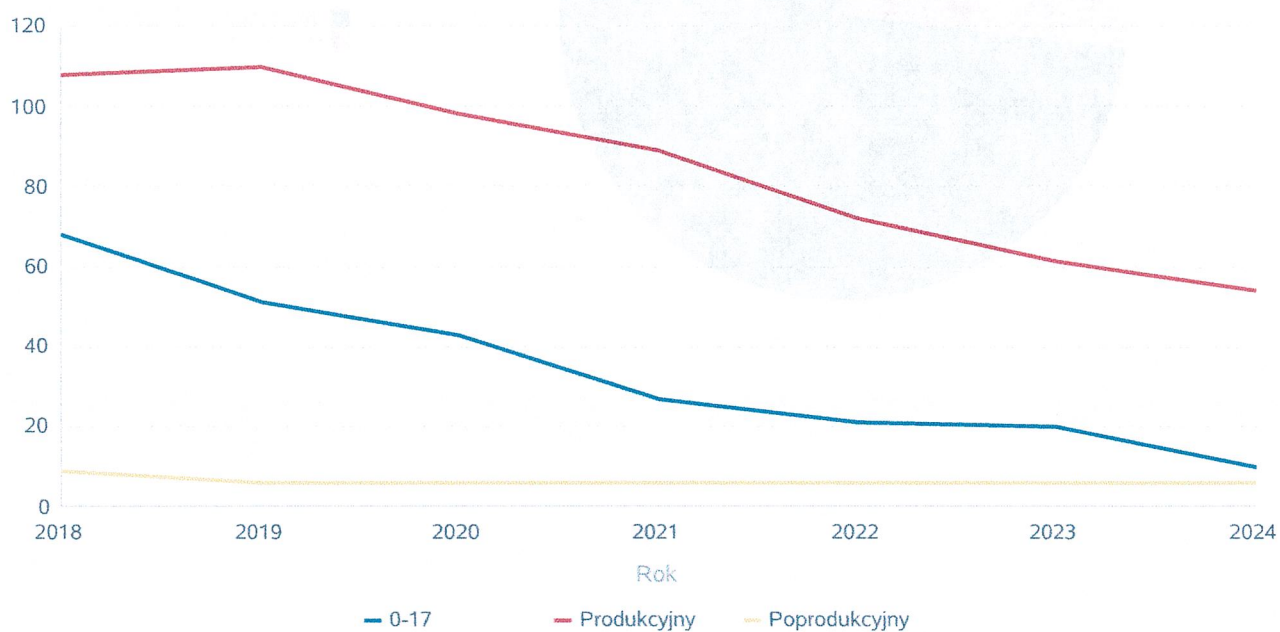
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

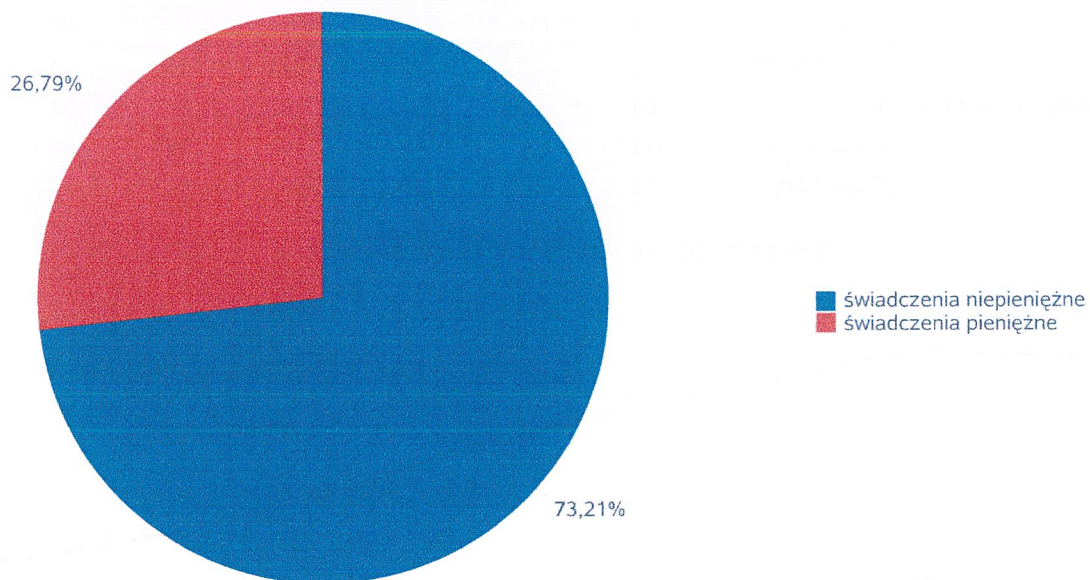
Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Trawniki	0-17	68	51	43	27	21	20	10
	Produkcyjny	108	110	98	89	72	61	54
	Poprodukcyjny	9	6	6	6	6	6	6
Powiat (Średnia)	0-17	74	62	53	40	44	38	32
	Produkcyjny	124	114	109	103	86	80	74
	Poprodukcyjny	19	21	22	24	25	24	23
Województwo (Średnia)	0-17	84	75	62	50	53	51	44
	Produkcyjny	112	104	101	94	83	80	76
	Poprodukcyjny	15	15	15	15	14	14	15

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	1 817
świadczenia pieniężne	665

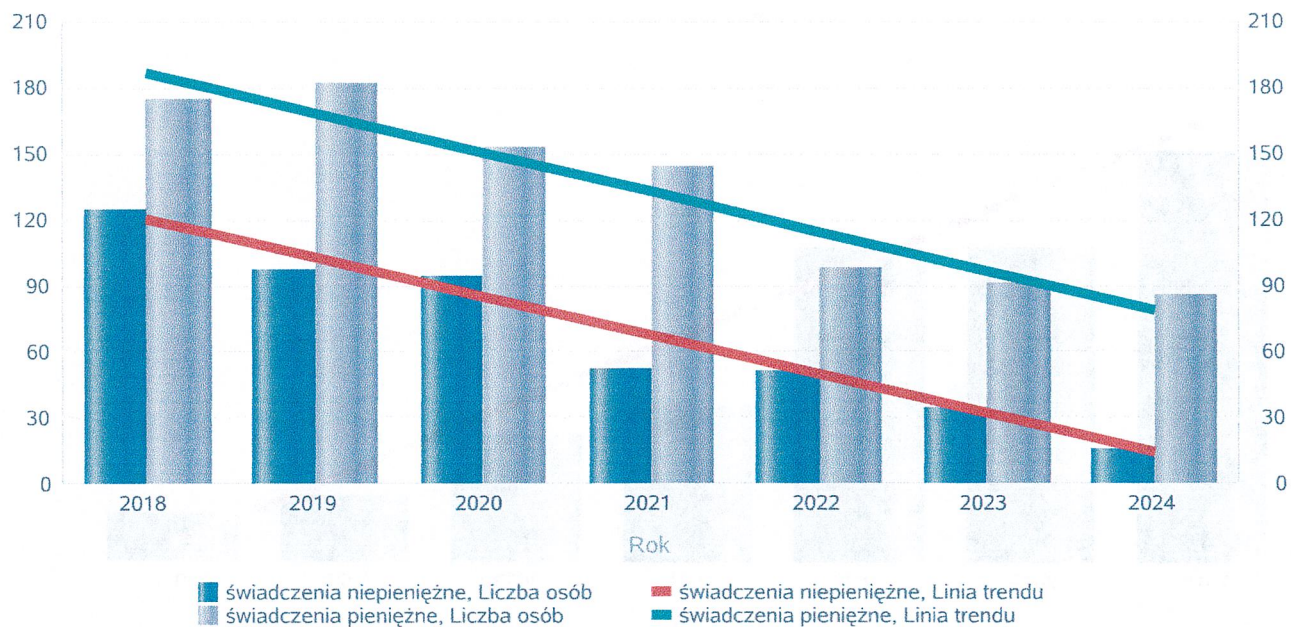

Liczba świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	125	97	95	52	51	35	16
świadczenia pieniężne	175	182	153	144	98	91	86

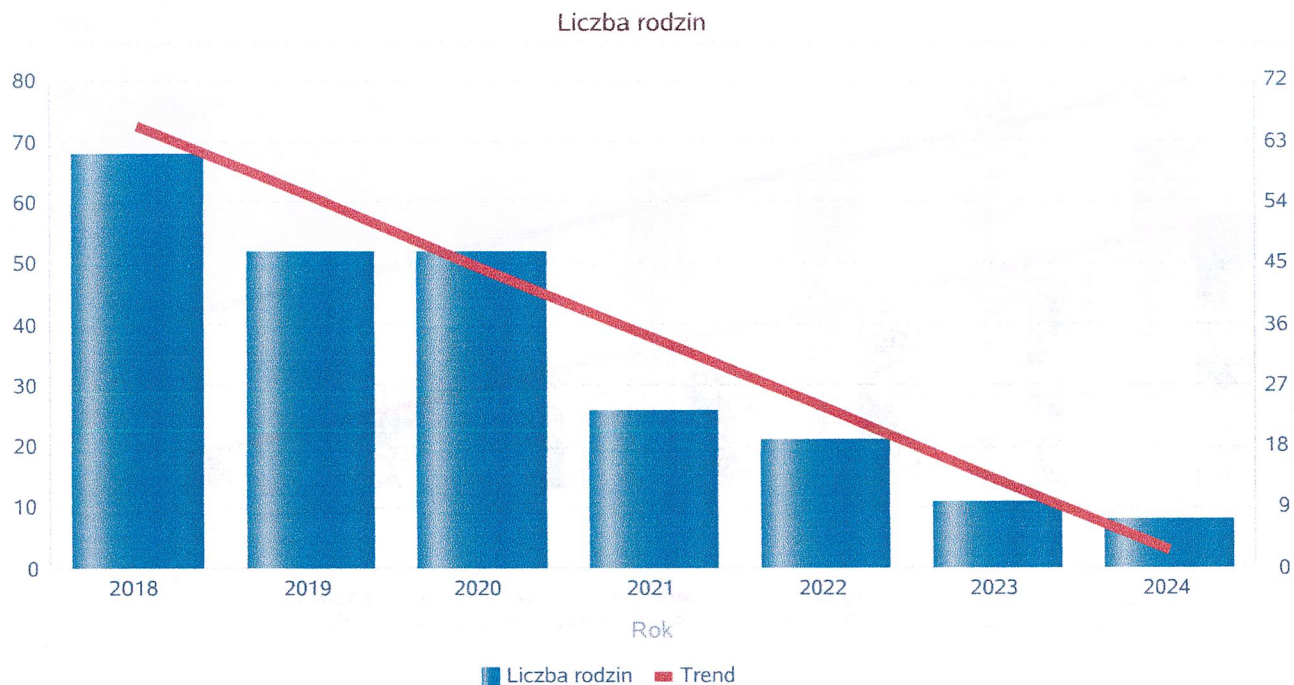
Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

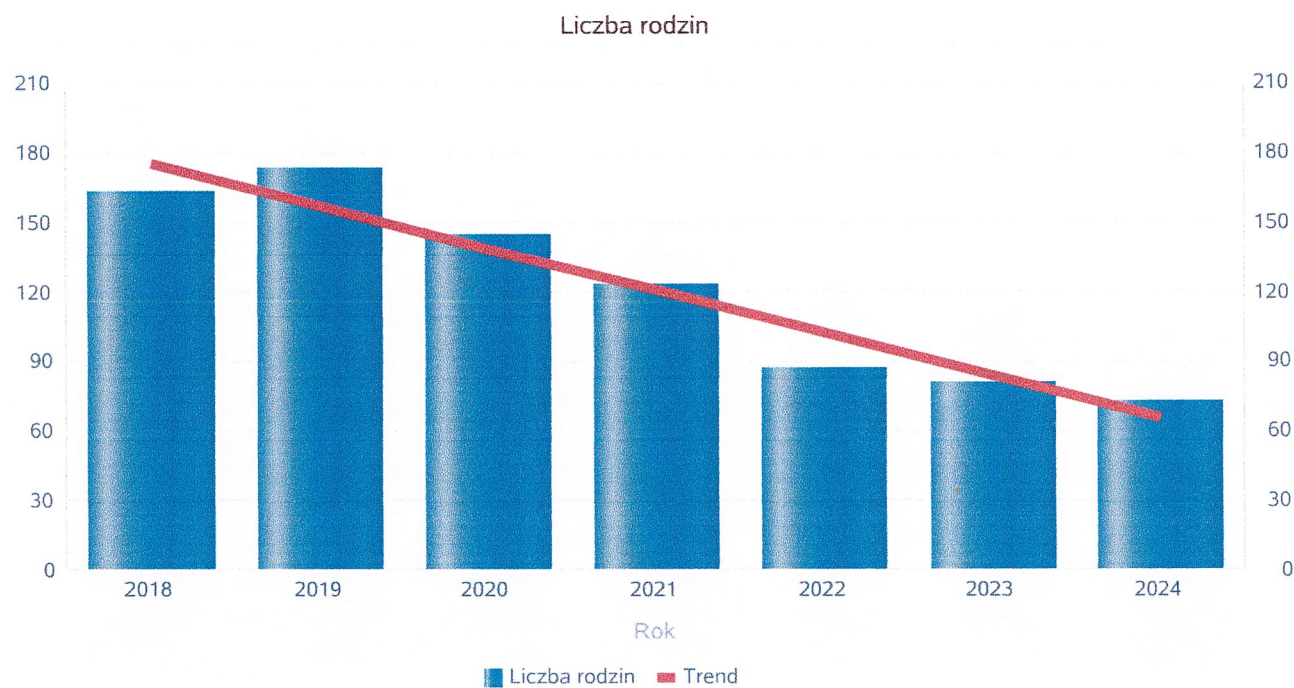
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	68	52	52	26	21	11	8
świadczenia pieniężne	163	173	145	123	87	81	73

świadczenia niepieniężne

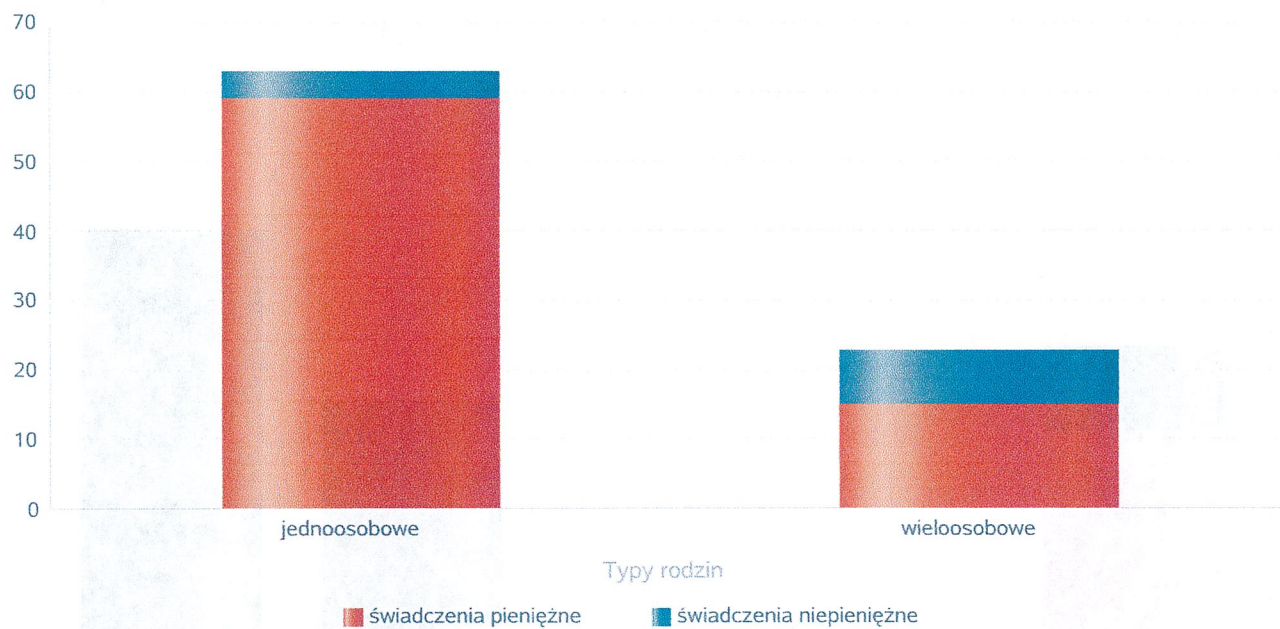
świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

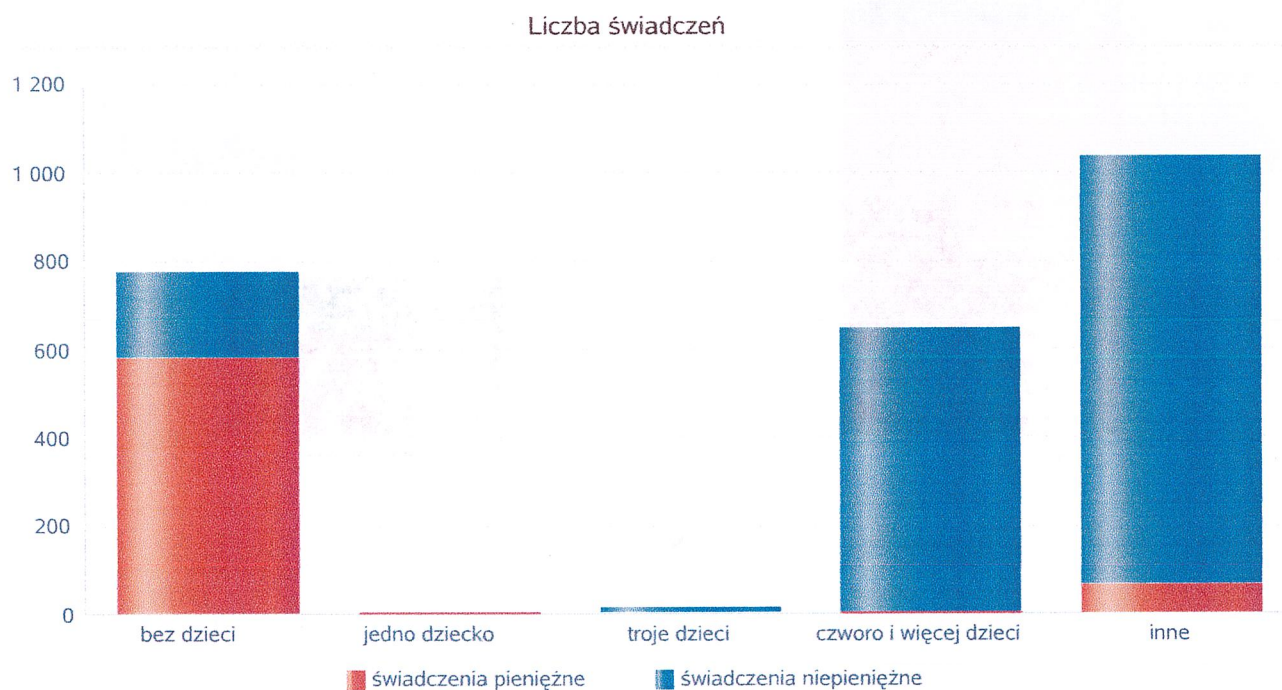
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	63	59	4
wielooosobowe	20	15	8

Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

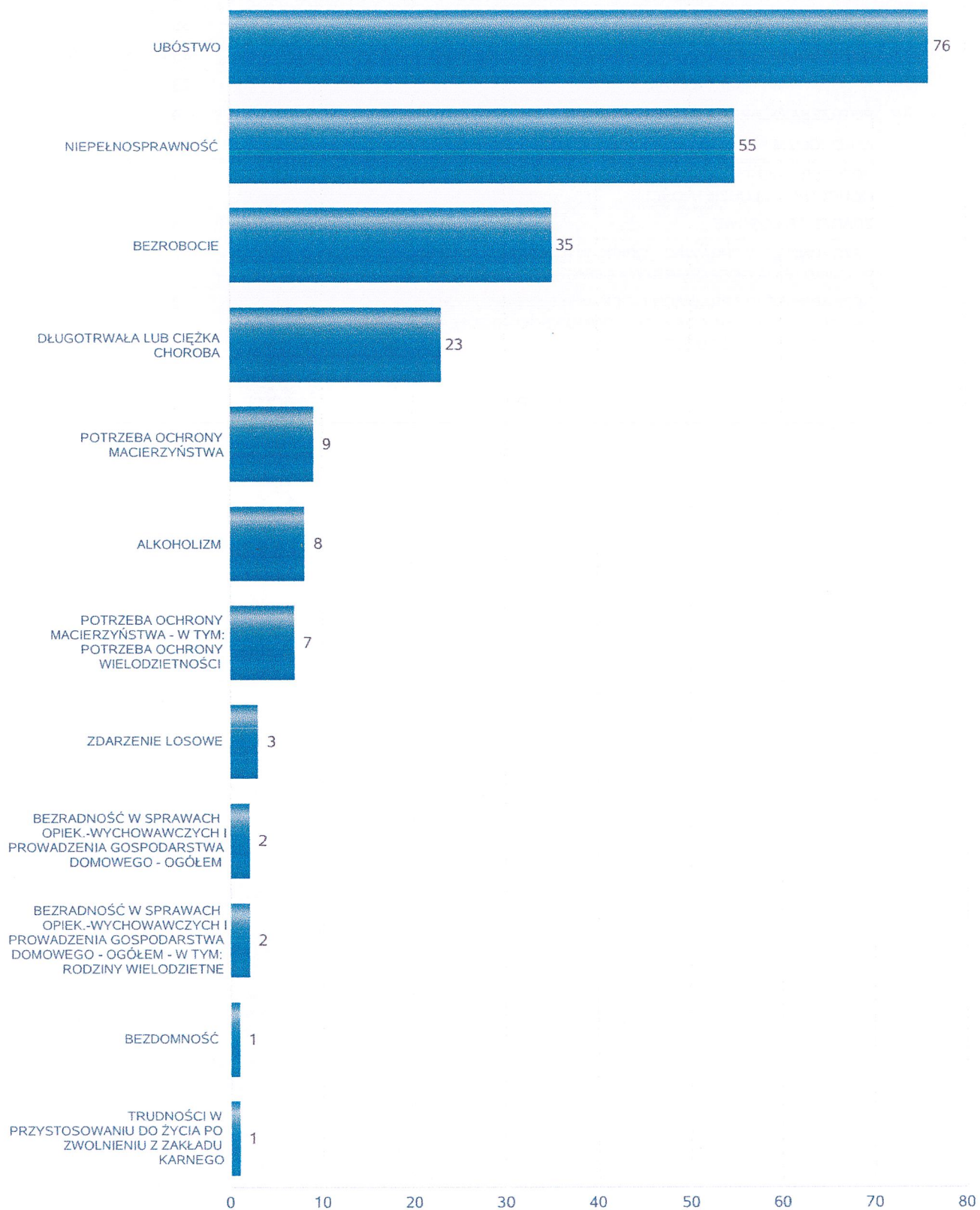
Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	776	583	193
jedno dziecko	5	5	
troje dzieci	19	3	16
czworo i więcej dzieci	648	6	642
inne	1034	68	966

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	76
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	55
BEZROBOCIE	35
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	23
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	9
ALKOHOLIZM	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	7
ZDARZENIE LOSOWE	3
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	2
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	2
BEZDOMNOŚĆ	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	1

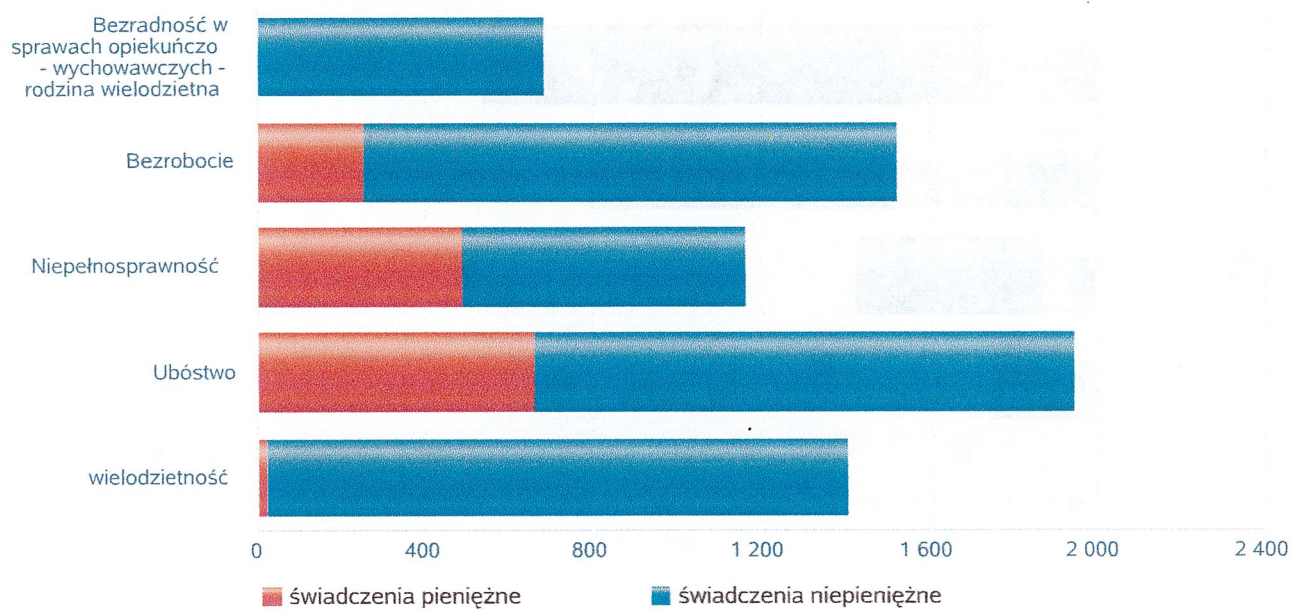
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Ubóstwo	1 947	1 287	660
Bezrobocie	1 524	1 272	252
wielodzietność	1 408	1 384	24
Niepełnosprawność	1 161	671	490
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	685	685	

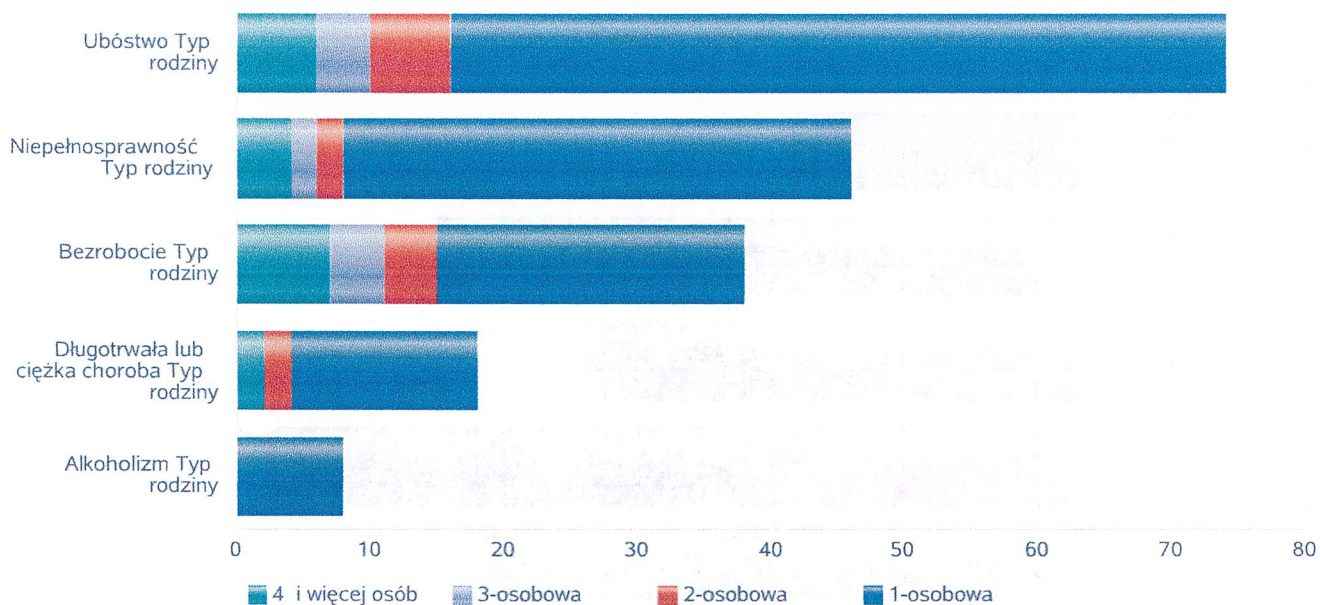
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	74	58	6	4	6
Niepełnosprawność	46	38	2	2	4
Bezrobocie	38	23	4	4	7
Długotrwała lub ciężka choroba	18	14	2		2
Alkoholizm	8	8			

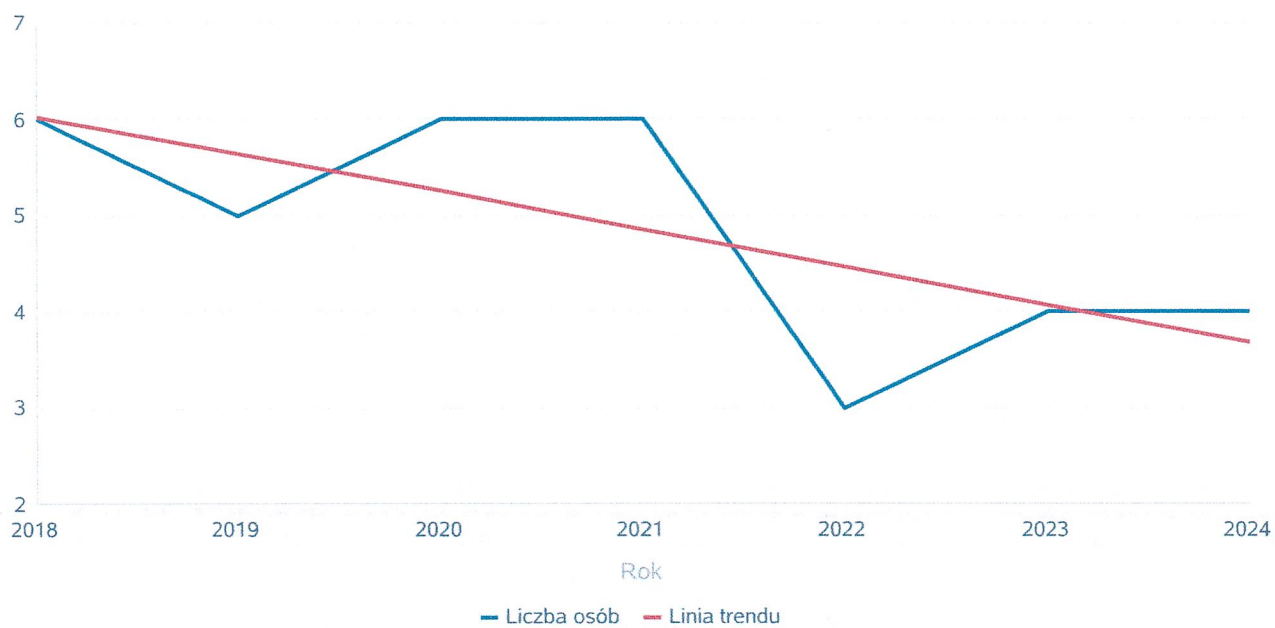
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2018	6
2019	5
2020	6
2021	6
2022	3
2023	4
2024	4

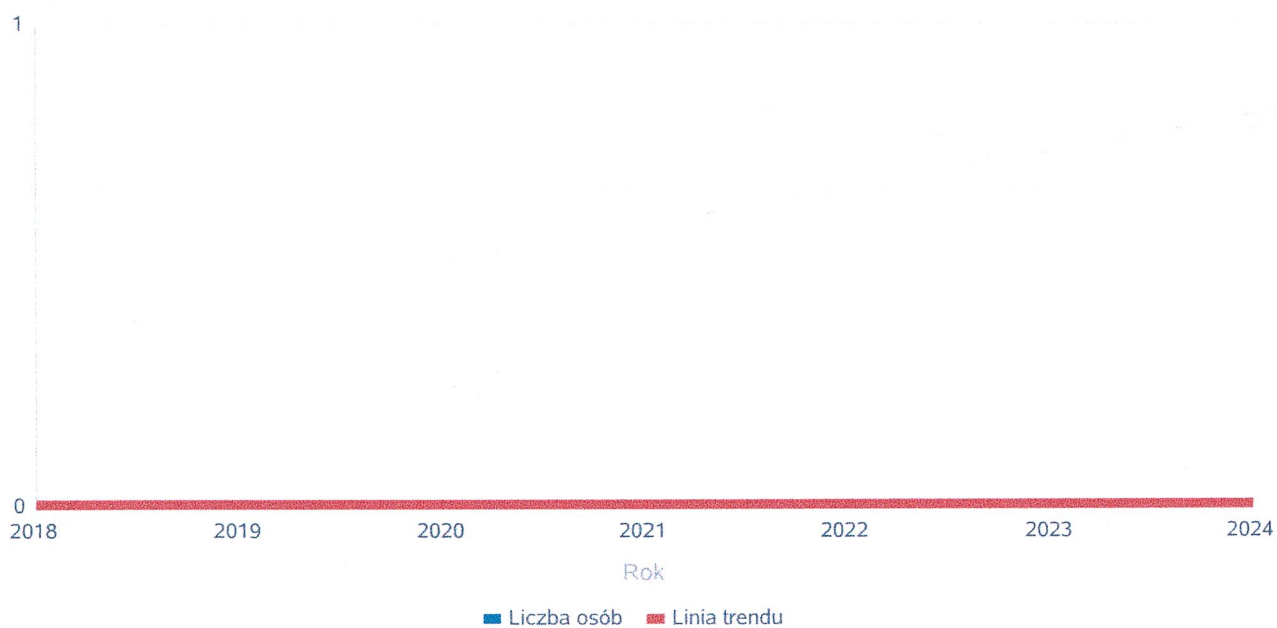
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

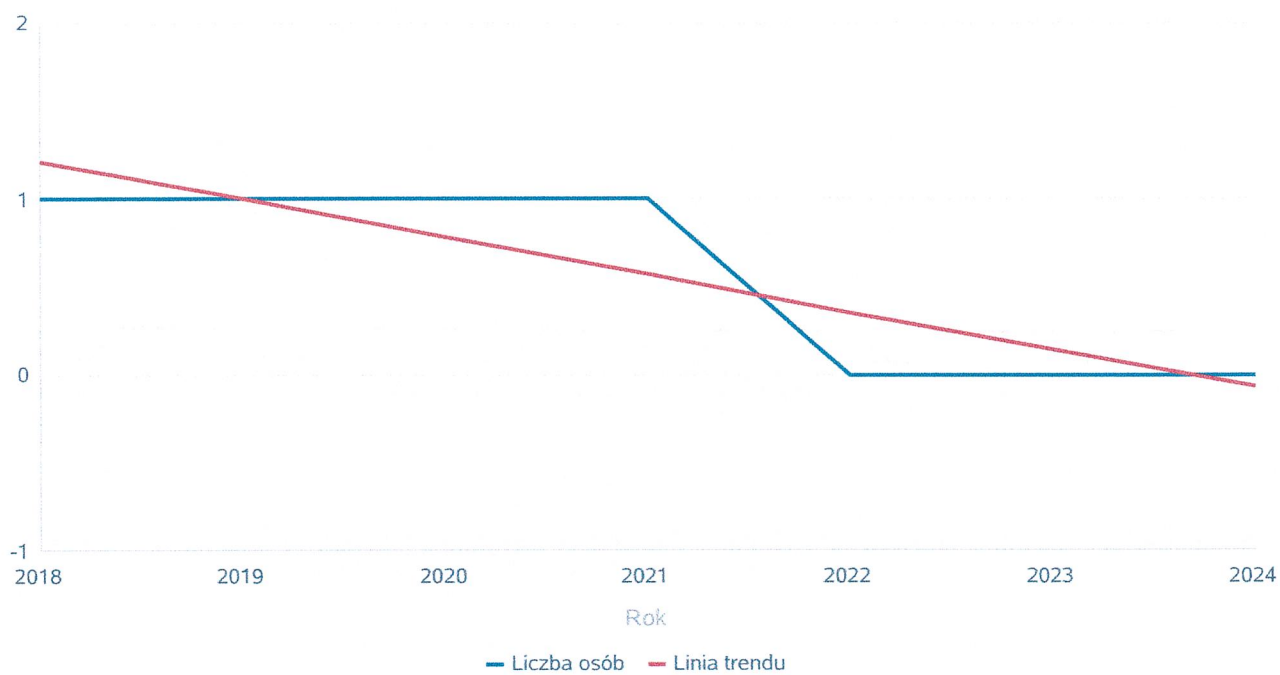
Rok	Liczba osób
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	0
2023	0
2024	0

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

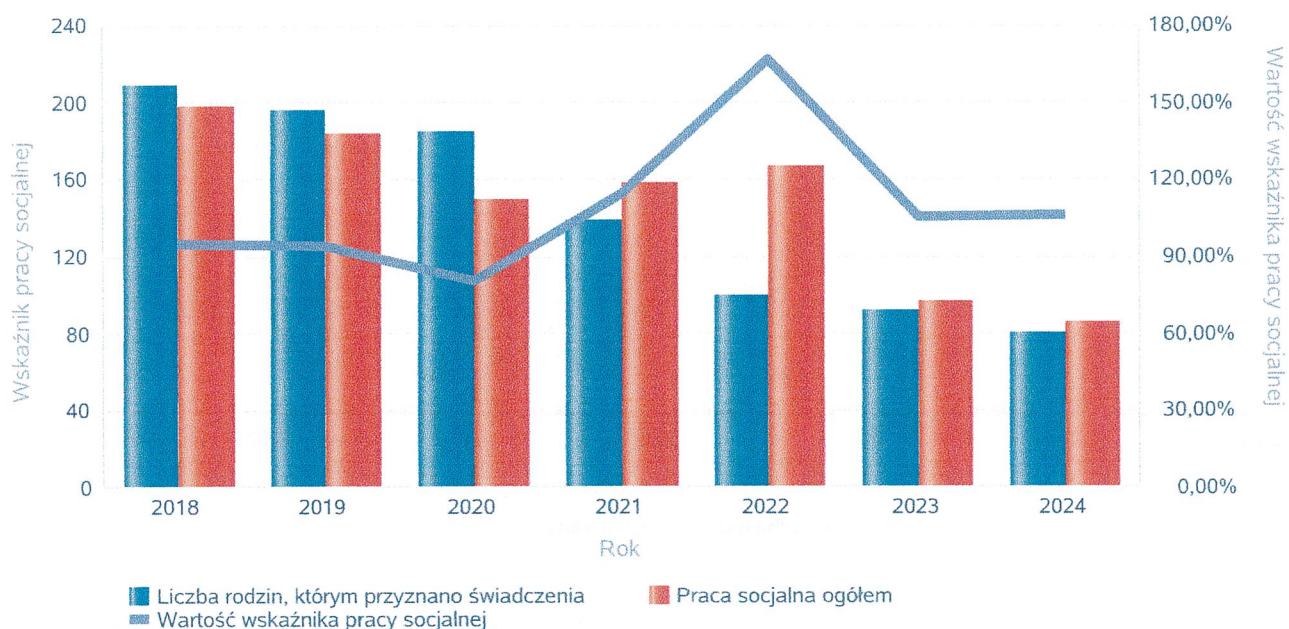
Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wskaźnik pracy socjalnej	94,74%	93,88%	80,54%	114,39%	167,00%	105,43%	106,17%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	209	196	185	139	100	92	81
Praca socjalna ogółem	198	184	149	159	167	97	86

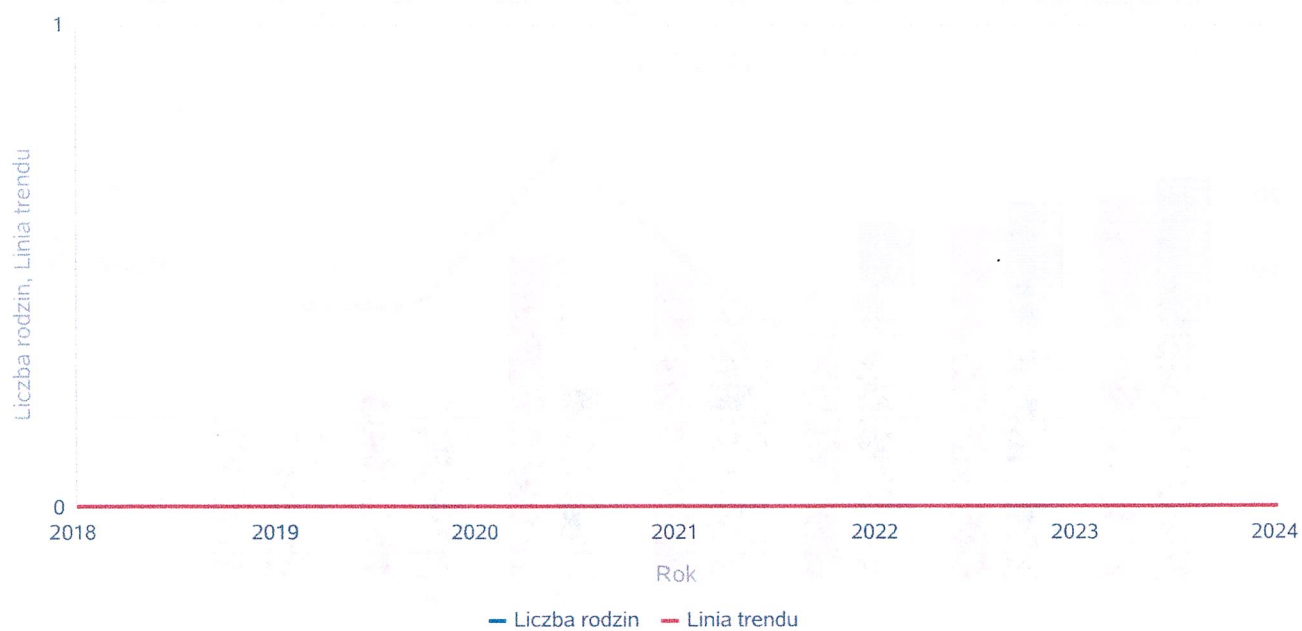
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

Udzielone świadczenia	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

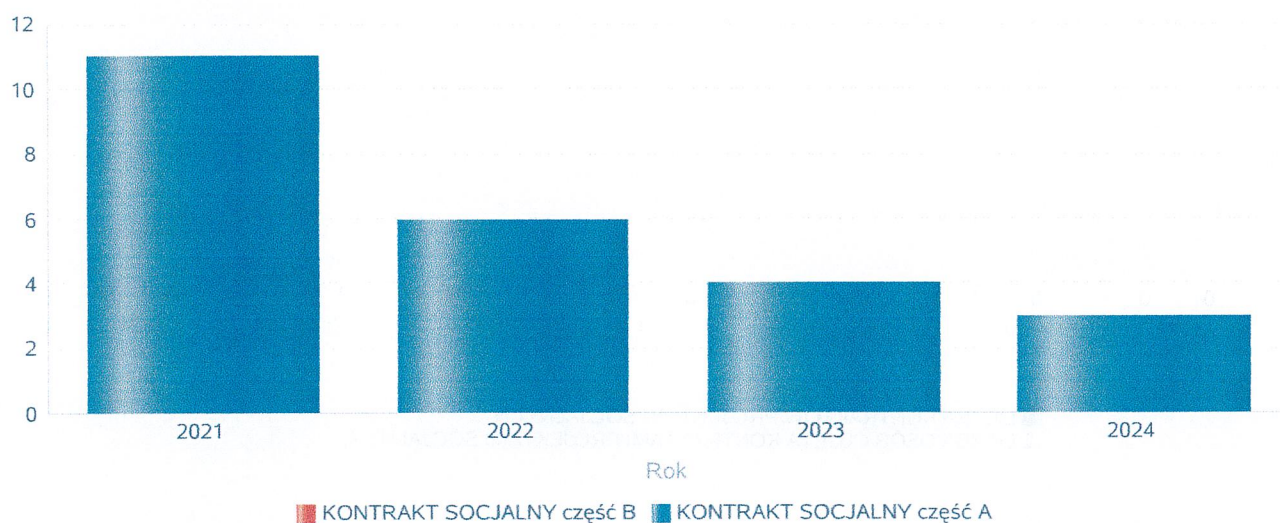

Kontrakt socjalny

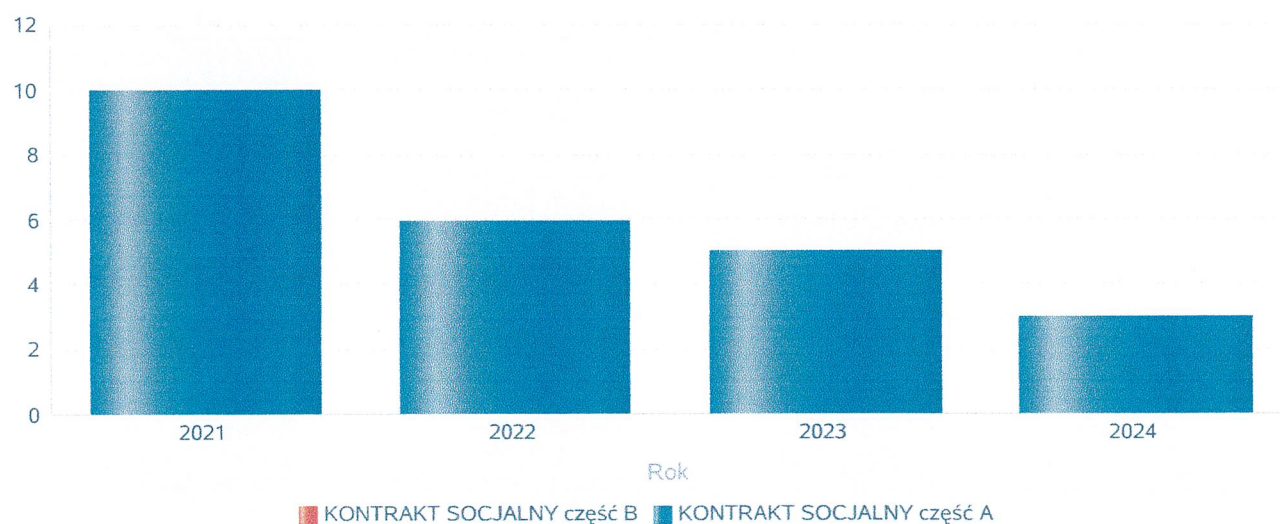
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	11	10
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	6	6
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	4	5
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2024	KONTRAKT SOCJALNY część A	3	3
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

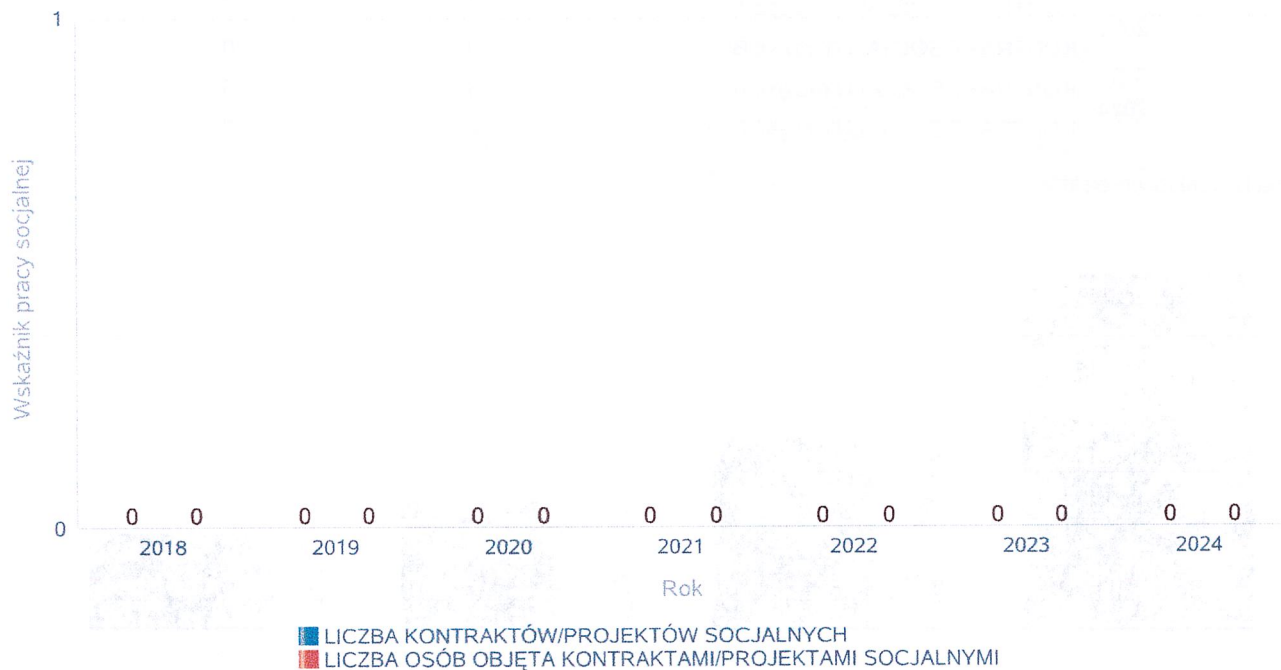

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

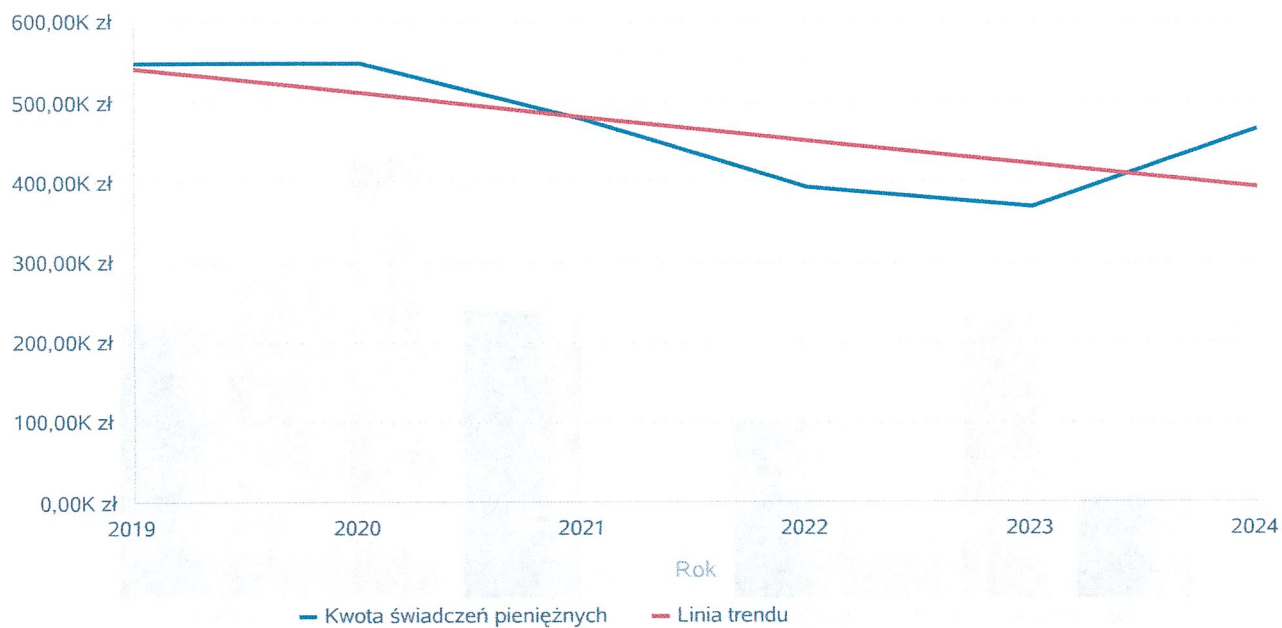
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	0	0	0	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	0	0	0	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2019	548 324,84 zł
2020	549 111,85 zł
2021	477 675,24 zł
2022	393 725,15 zł
2023	368 742,57 zł
2024	465 217,91 zł

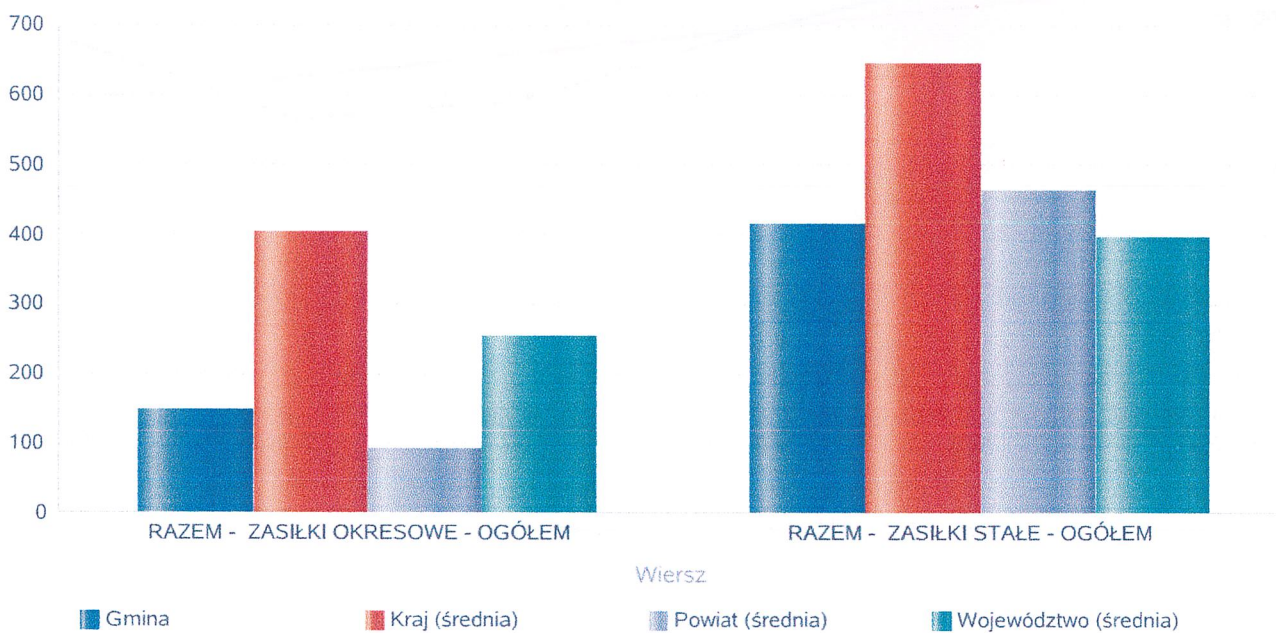
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	149
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	417
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	92
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	462
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	254
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	397
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	405
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	644

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	163	149	149
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	126	102	102
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	121	40	40
Wiek 0-17	4	31	0	0
Wiek produkcyjny *	5	67	33	33
Wiek poprodukcyjny **	6	23	7	7
Liczba rodzin	7	92	81	81
Liczba osób w rodzinach	8	163	149	149
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	45	36	36
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	31	6	6
Wiek 0-17	11	11	0	0
Wiek 18-59	12	21	4	4
Wiek 60 lat i więcej	13	13	2	2
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	126	102	102
Liczba rodzin	15	92	81	81
Liczba osób w rodzinach	16	163	149	149
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	4	3	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	5	3	3

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

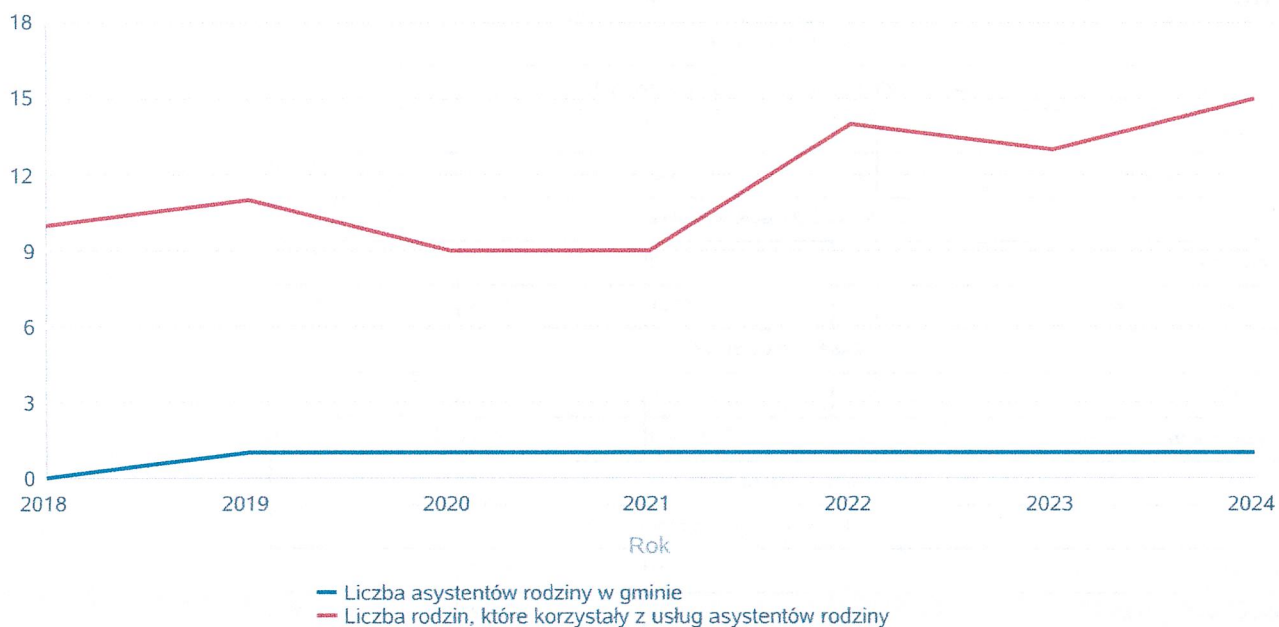
3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach dąży do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy i osób przebywających na jej terenie oraz zapewnienia warunków prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodziny, wspiera właściwy rozwój dzieci i młodzieży, dąży do zapewnienia optymalnych warunków życia osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami, podejmuje działania zapobiegające patologiom i wykluczaniu społecznemu różnych grup mieszkańców. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach realizuje zadania własne Gminy oraz zadania zlecone w ramach polityki społecznej państwa. Pomoc udzielana jest w formach dostosowanych do rozpoznanych potrzeb Beneficjentów, głównie poprzez: pracę socjalną oraz realizację kontraktów socjalnych; pomoc w formie usług (usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania); pomoc finansową w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych; wypłacanie świadczeń i realizacja programów dla rodzin z dziećmi; wypłacanie świadczeń z tytułu niepełnosprawności oraz z tytułu opieki nad osobami z niepełnosprawnością; realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych; dożywianie dzieci i młodzieży; wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej; udzielanie pomocy rzeczowej; wypłatę stypendiów o charakterze socjalnym i zasiłków szkolnych; kierowanie do domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia; poradnictwo w sprawach rodzinnych, opiekuńczych, rentowych, emerytalnych; zapewnienie schronienia osobom bezdomnym; aktywizację osób długotrwale bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej; obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie; realizację programów i projektów ukierunkowanych na podnoszenie poziomu życia mieszkańców oraz jakości świadczonych na ich rzecz usług.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny w gminie	0	1	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	10	11	9	9	14	13	15

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	41	39	41
Kwota świadczeń w złotych	2	250 133	383 816	605 000
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	39	37	39
Kwota świadczeń w złotych	4	241 409	368 765	575 000
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	2	2	2
Kwota świadczeń w złotych	6	8 724	15 051	30 000
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	55	33	33
Kwota świadczeń w złotych	8	114 414	58 238	74 000
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	44	27	27
Kwota świadczeń w złotych	10	100 708	54 092	68 750
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	5	3	3
Kwota świadczeń w złotych	12	1 566	1 942	5 250
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	3	0	0
Kwota świadczeń w złotych	14	3 894	0	0
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	38	45	45
Kwota świadczeń w złotych	20	11 900	19 240	24 000
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSILEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	25	29	29
Kwota świadczeń w złotych	22	7 850	13 900	17 500
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	29	16	16
Kwota świadczeń w złotych	26	20 588	13 150	16 700
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	29	16	16
Kwota świadczeń w złotych	28	20 588	13 150	16 700
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	29	16	16
Kwota świadczeń w złotych	30	20 588	13 150	16 700
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	29	16	16
Kwota świadczeń w złotych	32	20 588	13 150	16 700
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	5 500	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	11	10	10
Kwota świadczeń w złotych	40	456 554	507 585	560 000
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	13	15	15
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	552 155	591 957	632 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Kolejne zestawienia przedstawione w formie graficznej i tabelarycznej prezentują szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały wsparcie w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, świadczeń alimentacyjnych.

Świadczeniami rodzinnymi są: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- 1) Dodatek z tytułu urodzenia dziecka;
- 2) Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka;
- 4) Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- 5) Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 6) Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
- 7) Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Weryfikacja kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwot świadczeń. Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Ostatnia weryfikacja miała miejsce 1 listopada 2018 r.

Świadczenia rodzinne przysługują:

1. obywatelom polskim;
2. cudzoziemcom:

a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „"dostęp do rynku pracy"”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,

e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub

- w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

f) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,

- w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Zasiłek rodzinny: wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;

2) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);

3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony). Zasiłek rodzinny przysługuje osobom wymienionym w punktach 1 i 2, do ukończenia przez dziecko: - 18 roku życia lub - nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo - 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Osobie wymienionej w punkcie 3, zasiłek przysługuje pod warunkiem kontynuowania nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
- 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- b) ojciec dziecka jest nieznany,
- c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- e) dziecko zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
- f) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowe brzmienie art. 5 ust. 3 42 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który wprowadza nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym: zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków; dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka - podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków; dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - podzielonych przez 12. W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują (art. 5 ust. 3-3d ustawy).

Dodatki do zasiłku rodzinnego. Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o dodatki do zasiłku rodzinnego:

1. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi miesięcznie:

- 1) 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

2. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje: - matce lub ojcu dziecka; - opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także - osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozoostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokami sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

3. Dodatek na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255). Przy ustalaniu prawa do przedmiotowego świadczenia, w szczególności ustalenia czy spełnione kryterium dochodowe, mają zastosowanie przepisy dotyczące ustalania dochodu określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Kwota kryterium dochodowego podlega weryfikacji co 3 lata. Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego. Zapomoga przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka). Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Do wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należy dołączyć zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko. Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli:

- 1) członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
- 2) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- b) ojciec dziecka jest nieznany,
- c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,

d) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka, e) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Nie ulegają natomiast zmianie rodzaje orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które są wymagane przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne.

W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zmienione przepisy rozszerzają również krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje następującym opiekunom:

- 1) matce albo ojcu,

2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,

3) opiekunowi faktycznemu dziecka,

4) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzanych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Wynika to z nowelizacji art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na wykreśleniu od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, warunku rezygnacji bądź niepodjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez opiekuna sprawującego opiekę nad osobą niepełnosprawną, jako warunku przyznania opiekunowi prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustawodawca wykreślił z treści ww. przepisu przesłankę rezygnacji/niepodjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej jako warunku otrzymywania przez opiekuna osoby niepełnosprawnej świadczenia pielęgnacyjnego, właśnie po to aby od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych, obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach, zatrudnienie lub inna praca zarobkowa opiekuna - jej rodzaj/wymiar/miejsce wykonywania/wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, itp. - nie miały żadnego wpływu na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Również posiadany przez opiekuna status rolnika, małżonka rolnika, czy domownika rolnika, nie stanowi żadnej przeszkody w otrzymywaniu od 1 stycznia 2024 r. świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, bez konieczności rezygnacji przez opiekuna będącego rolnikiem, małżonkiem rolnika lub domownikiem rolnika z prowadzenia gospodarstwa rolnego/z pracy w gospodarstwie rolnym, co wynika z uchylecia art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych, obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach, przysługuje również w sytuacji gdy opiekun dziecka w wieku do ukończenia 18 r. życia ma ustalone prawo do własnej emerytury lub renty lub innego świadczenia emerytalno-rentowego, co wynika z uchylecia art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Nowe przepisy przewidują również, że w przypadku gdy opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą (dzieckiem) w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim ww. orzeczeniem o niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą za każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka – warunkiem jest złożenie wniosku przez opiekuna o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego (uwaga: nie dotyczy to dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego).

Wnioski o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach można składać od dnia wejścia w życie nowych przepisów czyli od 1 stycznia 2024 r. Organami właściwymi do przyjmowania rozpatrywania i wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego pozostają wojtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o to świadczenie. W praktyce w gminach i miastach to zadanie realizują najczęściej ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych, a także urzędy miast i gmin oraz inne jednostki organizacyjne danej gminy/miasta takie jak centra świadczeń socjalnych.

Osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18 r. życia, które pobierają już świadczenie pielęgnacyjne przyznane im zgodnie z dotychczasowymi przepisami i osoby będą chciały po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, będą również musiały złożyć nowy wniosek o to świadczenie z jednoczesnym oświadczeniem o rezygnacji ze „starego”, dotychczas otrzymywanego świadczenia pielęgnacyjnego.

Od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 2 988,00 zł w związku z przeprowadzoną waloryzacją.

W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń: 1) świadczenia rodzicielskiego lub 2) świadczenia pielęgnacyjnego, lub 3) specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub 4) dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, lub 5) zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną. Świadczenie pielęgnacyjne przysługujące za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Zasiłek pielęgnacyjny: wysokość - zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2019 r. wynosi 215,84 zł miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje: osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego; osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całonocne utrzymanie; jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje: matce albo ojcu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku: skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka; śmierci matki dziecka; porzucenia dziecka przez matkę. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres: 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka; 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci; 67 tygodni - w przypadku urodzenia dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci; 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci; 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci. Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom). Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę. Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje: w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci; jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka. Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: co najmniej jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka), lub rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego; dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej - w przypadku matki lub ojca lub osoby, która przysposobiła dziecko; jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka), lub rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki; w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów; osobom uprawnionym do świadczenia rodzicielskiego przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń: świadczenia rodzicielskiego lub świadczenia pielęgnacyjnego, lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną. Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, osób, od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku osób opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od dnia objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie, nie później jednak niż w okresie 52 tygodni, w przypadku urodzenia (przysposobienia, objęcia opieką) jednego dziecka i odpowiednio dłużej w przypadku urodzenia (przysposobienia, objęcia opieką) więcej dzieci, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek. W przypadku gdy świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka, termin 3 miesięcy, jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę. Przykładowy wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego jest dostępny na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Istotne dla osób otrzymujących zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie jest także, iż od 1 stycznia 2016 r. minimalna wysokość netto tych świadczeń nie może być niższa niż wysokość świadczenia rodzicielskiego, tj. 1000 zł miesięcznie (zmiana ta wynika z nowelizacji w szczególności przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa).

Stypendia i zasiłki szkolne: Podstawą prawną do przyznania stypendium oraz zasiłku szkolnego jest ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.). Stypendia oraz zasiłki szkolne realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach na mocy Uchwały nr XXIV/172/13 Rady Gminy Trawniki z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Trawniki (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 1 października 2013 r. poz. 4017) oraz Uchwały nr XXIII/169/13 Rady Gminy Trawniki z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Trawnikach do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych z zakresu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Trawniki (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 25 lipca 2013 r. poz. 3576). Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie ucznia występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługuje:

- 1) uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia;
- 2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

O przyznanie pomocy nie mogą ubiegać się rodzice uczniów uczęszczający do oddziałów przedszkolnych, ponieważ nie są one objęte obowiązkiem szkolnym, a rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym. Świadczenie pieniężne w postaci stypendiów szkolnych udzielane jest uczniom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, celem zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia im pokonywania barier dostępu do niej. Stypendium szkolne jest przyznawane na podstawie dochodów rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Kwota dochodu uprawniająca do przyznania stypendium szkolnego nie może być wyższa niż 823,00 złotych netto na osobę w rodzinie.

Stypendium szkolne może być udzielane w formie:

- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- 2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

Stypendia szkolne przyznawane są na dany rok szkolny.

Zasiłek szkolny: może być przyznany uczniowi znajdującemu się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. O zasiłek szkolny dla ucznia wnioskodawca może starać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia danego zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny ma charakter jednorazowego wsparcia dla ucznia i może być przyznany maksymalnie raz w roku w kwocie nie wyższej niż pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych - 5 x 124,00 = 620,00 zł. Zdarzeniem losowym może być w szczególności: klęska spowodowana pożarem domu/mieszkania zajmowanego przez rodzinę ucznia; śmierć jednego z rodziców; choroba uniemożliwiająca pracę zarobkową; utrata pracy przez jedynego żywiciela rodziny itp. Wymagane dokumenty: (1) Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego. (2) Zaświadczenia o dochodach netto z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku. (3) Zaświadczenie o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego. (4) Dokument potwierdzający wysokość otrzymywanej emerytury/renty. (5) Dowód otrzymywania alimentów na dziecko w rodzinie.

Wnioski o przyznanie stypendium należy składać w Ośrodku Pomocy Społecznej w Trawnikach w terminie od 1 września do 15 września, a w przypadku słuchaczy kolegiów do 15 października od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2024 pobierało 20 rodzin. Od dnia 01.10.2024 r. świadczenia te przysługują w wysokości ustalonych alimentów, ale nie wyższej niż 1 000,00 zł miesięcznie jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł. Jeszcze ważniejszą i z pewnością korzystną zmianą jest wprowadzenie do ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Zgodnie z art. 9 ust. 2a ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekracza kryterium dochodowe o kwotę nie wyższą niż wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego uprawnionej osobie, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie wypłacane w wysokości różnicy między alimentami przysługującymi z funduszu a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez Sąd, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika okazała się bezskuteczna w okresie ostatnich dwóch miesięcy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona: została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

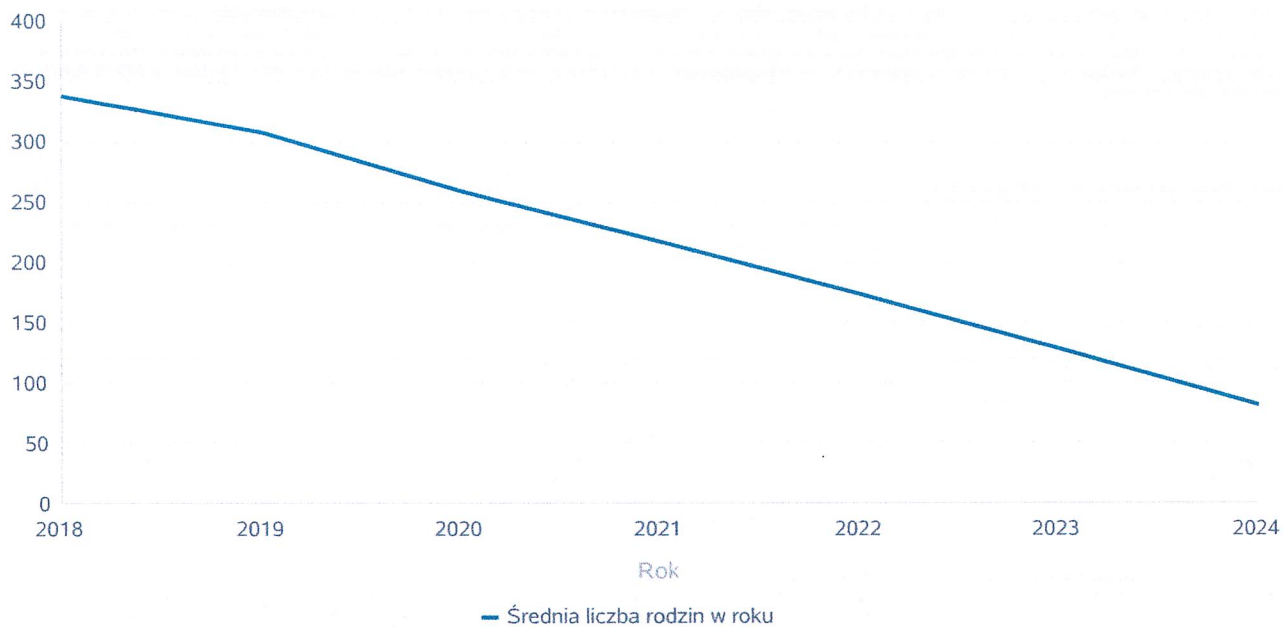
Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438) podejmuje w związku z realizacją wypłaty świadczeń alimentacyjnych następujące działania:

- 1) jako organ właściwy wierzyciela wzywa dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie gminy do stawienia się, w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego;
- 2) zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy;
- 3) jako organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje uzyskane z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
- 4) jako organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- 5) przekazuje informacje dotyczące zobowiązań alimentacyjnych dłużników do biura informacji gospodarczej jeżeli zadłużenie powstało za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 6) w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz podejmowanie innych działań zgodnie z ustawą, Ośrodek składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy Kodeks Karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	338	308	260	218	174	127	82

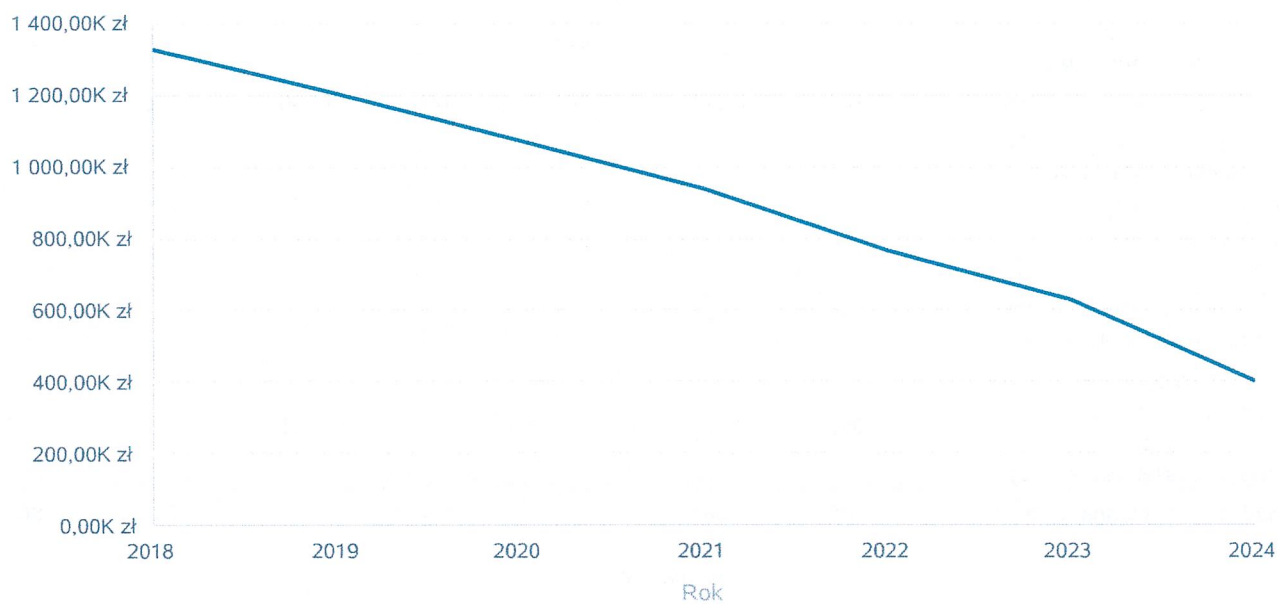
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2018	1 327 083,00 zł
2019	1 205 561,79 zł
2020	1 073 887,11 zł
2021	941 195,43 zł
2022	765 827,79 zł
2023	628 282,64 zł
2024	403 459,20 zł

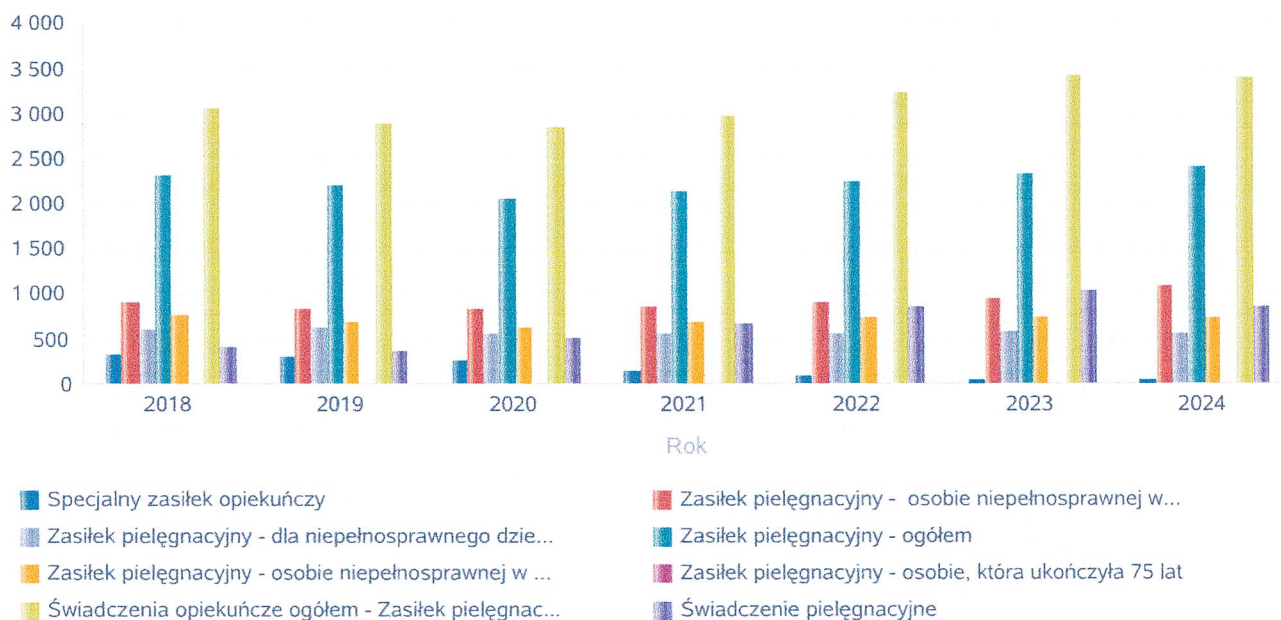
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Specjalny zasiłek opiekuńczy	336	314	257	163	99	60	44
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	907	854	856	860	909	964	1 111
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	606	628	557	575	565	590	573
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 305	2 194	2 060	2 144	2 250	2 328	2 427
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	780	700	635	697	764	754	731
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	12	12	12	12	12	20	12
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 059	2 889	2 850	2 981	3 226	3 431	3 400
Świadczenie pielęgnacyjne	418	381	533	674	877	1 043	865

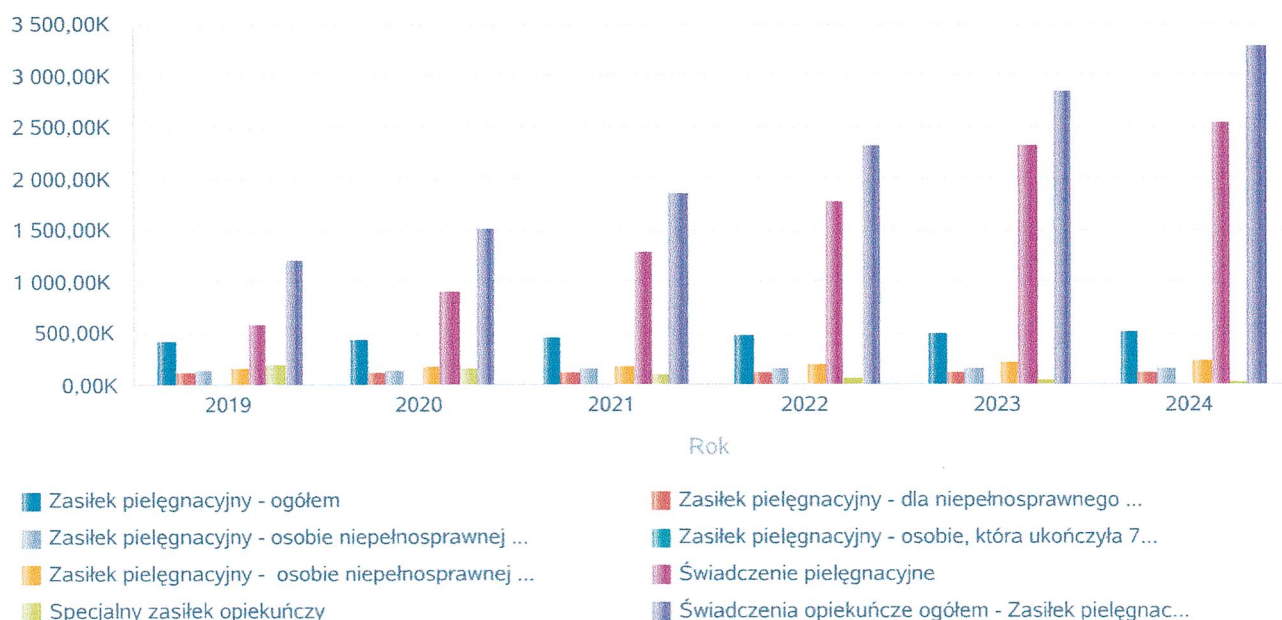
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	413 891,00	444 543,00	461 933,00	485 640,00	502 480,00	523 843,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	117 172,00	120 223,00	124 108,00	121 949,00	127 350,00	123 676,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	132 550,00	136 971,00	149 613,00	164 902,00	162 743,00	157 779,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	2 276,00	2 590,00	2 590,00	2 590,00	4 317,00	2 590,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	161 893,00	184 759,00	185 622,00	196 199,00	208 070,00	239 798,00
Świadczenie pielęgnacyjne	597 082,00	909 457,00	1 295 910,00	1 770 835,00	2 315 440,00	2 543 663,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	194 680,00	157 107,00	99 593,00	60 393,00	37 200,00	27 280,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	1 205 653,00	1 511 107,00	1 857 436,00	2 316 868,00	2 855 120,00	3 281 826,00

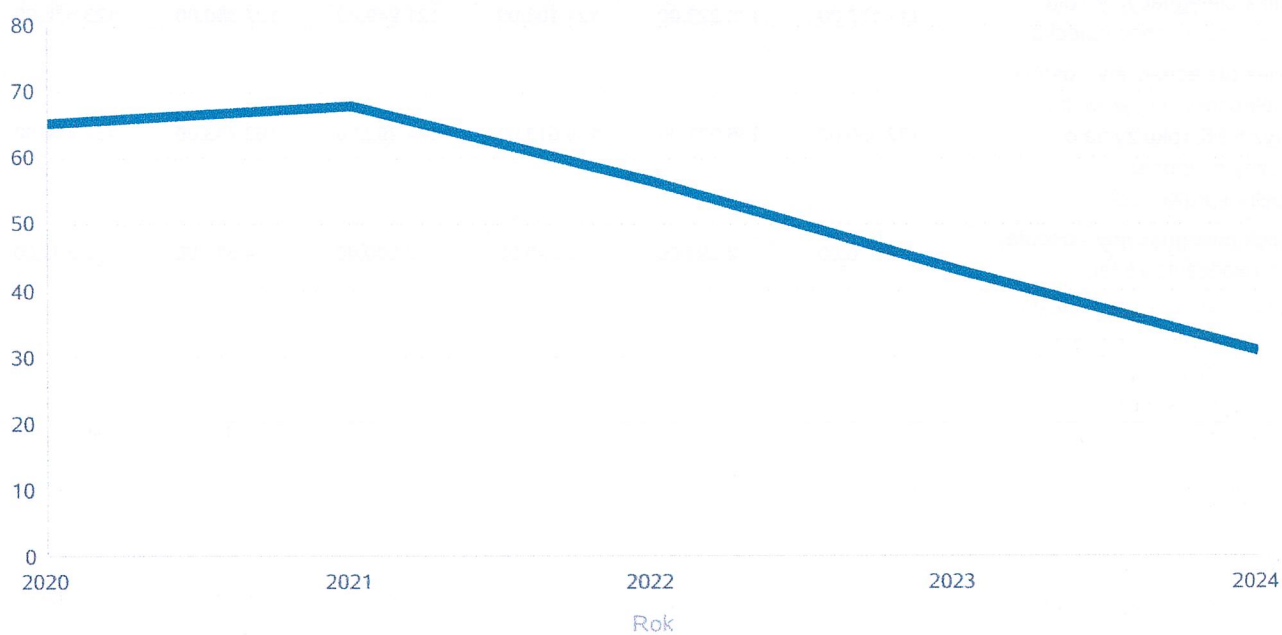
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	65	68	57	43	31

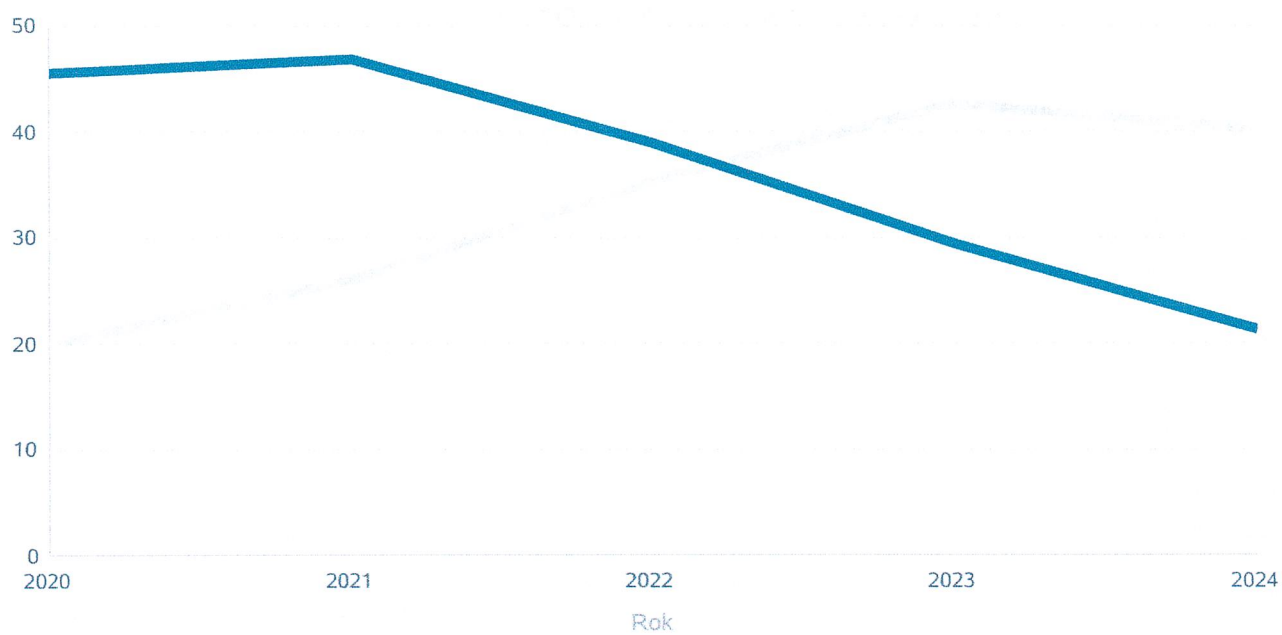
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	46	47	39	29	21

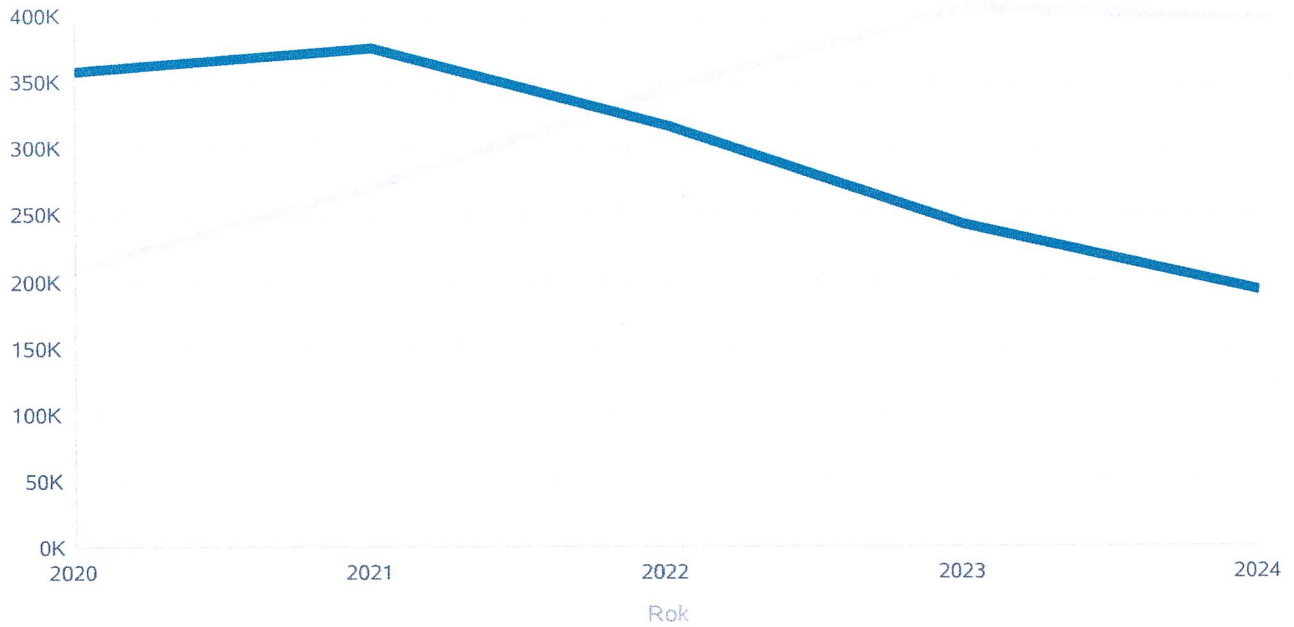
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	359 416	375 803	317 539	242 572	193 075

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	4	4	5
Kwota świadczeń w złotych	2	7 805	7 623	10 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

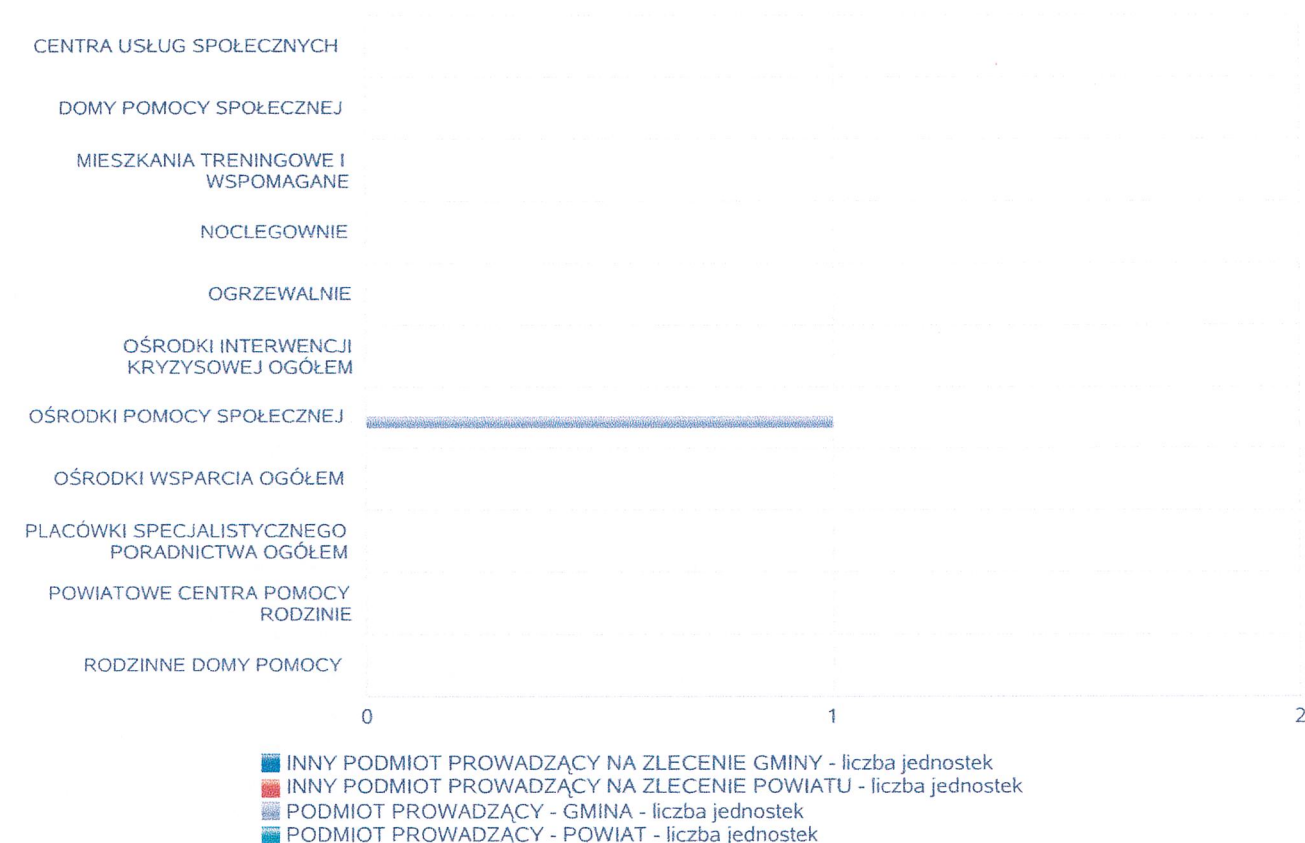
Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

Podmiotami świadczącymi na terenie Gminy Trawniki pomoc i wsparcie na rzecz rodziny są: (1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; (2) Punkt Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym i Ofiar Przemocy w Rodzinie, działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Trawnikach; (3) Pełnomocnik Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii; (4) Pełnomocnik Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; (5) Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; (6) Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach; (7) Szkoły Podstawowe i Zespoły Szkół; (8) Przedszkola funkcjonujące w Gminie; (9) Stowarzyszenia i Kluby Sportowe działające na terenie Gminy Trawniki; (10) Komisariat Policji w Piaskach; (11) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Trawnikach, SALUS Praktyka Lekarza Rodzinnego w Biskupicach; (12) Kościoły i związki wyznaniowe, (13) Lokalni Liderzy, (14) Środowisko lokalne.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

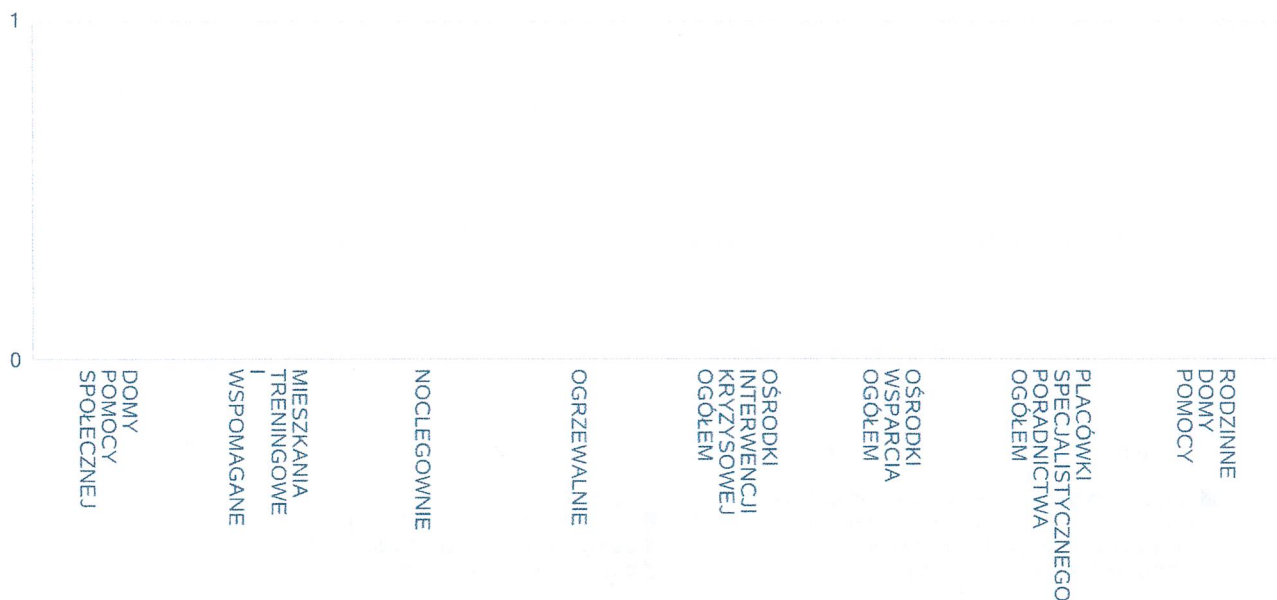
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	x	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	x	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

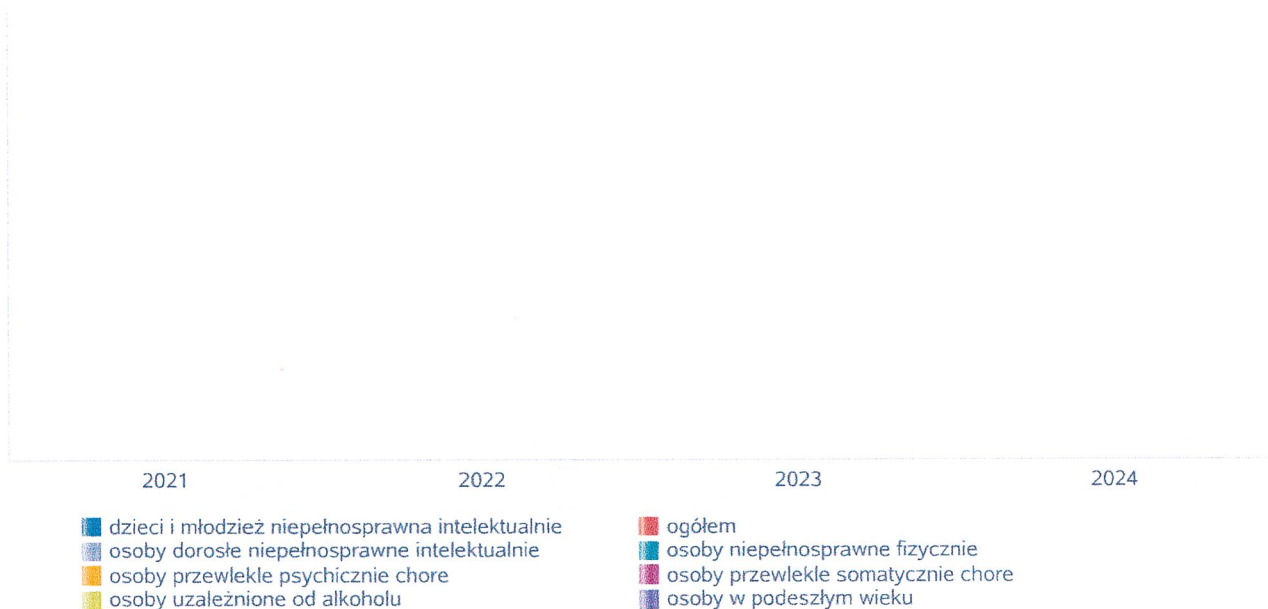

Nasycenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2021	2022	2023	2024
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekłe somatycznie chore				
osoby przewlekłe psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasycenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bialski	27	0	0	2	0	0	19	6	0
Powiat biłgorajski	33	0	0	8	0	0	14	8	3
Powiat chełmski	24	0	0	0	0	0	15	9	0
Powiat hrubieszowski	15	0	0	2	0	0	8	5	0
Powiat janowski	9	0	0	1	0	0	7	1	0
Powiat krasnostawski	25	0	0	10	0	0	10	5	0
Powiat kraśnicki	15	0	0	0	0	0	10	5	0
Powiat lubartowski	19	0	0	0	0	0	13	6	0
Powiat lubelski	20	1	0	0	0	0	15	4	0
Powiat m. Biała Podlaska	8	0	0	1	1	1	1	3	1
Powiat m. Chełm	13	0	0	8	0	0	1	4	0
Powiat m. Lublin	63	0	0	17	1	4	1	40	0
Powiat m. Zamość	2	0	0	0	0	0	1	1	0
Powiat opolski (lubelskie)	11	1	0	0	0	0	6	4	0
Powiat parczewski	9	0	0	0	0	0	7	2	0
Powiat puławski	39	0	1	18	0	0	11	9	0
Powiat radzyński	12	0	0	0	0	0	8	4	0
Powiat rycki	6	0	0	0	0	0	6	0	0
Powiat tomaszowski (lubelskie)	22	0	0	4	1	1	13	3	0
Powiat włodawski	9	0	0	0	0	0	8	1	0
Powiat zamojski	22	0	0	2	0	0	15	5	0
Powiat łukowski	14	2	0	0	0	0	9	3	0
Powiat łęczyński	12	0	0	0	0	0	6	6	0
Powiat świdnicki (lubelskie)	7	1	0	0	0	0	4	2	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bialski	10	4	4	0	0	0	1	0	1
Powiat biłgorajski	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat chełmski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat hrubieszowski	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat janowski	5	1	1	0	0	1	1	0	1
Powiat krasnostawski	6	4	1	0	0	0	0	0	1
Powiat kraśnicki	11	3	5	0	0	0	2	0	1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat lubartowski	5	3	0	0	0	0	1	0	1
Powiat lubelski	6	2	0	0	0	1	2	0	1
Powiat m. Biała Podlaska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Chełm	2	0	0	0	0	1	0	1	0
Powiat m. Lublin	33	7	11	0	0	1	13	1	0
Powiat m. Zamość	5	1	2	0	0	1	1	0	0
Powiat opolski (lubelskie)	4	0	2	0	0	0	1	0	1
Powiat parczewski	3	1	0	0	0	1	0	0	1
Powiat puławski	4	0	2	0	0	0	1	0	1
Powiat radzyński	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat rycki	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat tomaszowski (lubelskie)	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat włodawski	6	1	2	0	0	0	2	0	1
Powiat zamojski	12	4	2	0	0	1	4	0	1
Powiat łukowski	6	3	0	0	0	0	1	1	1
Powiat łęczyński	5	1	0	0	0	0	3	0	1
Powiat świdnicki (lubelskie)	7	3	0	0	0	1	2	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUNCZYM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	0	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	0	0	0
Liczba osób korzystających	22	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)			
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4	0	0	0

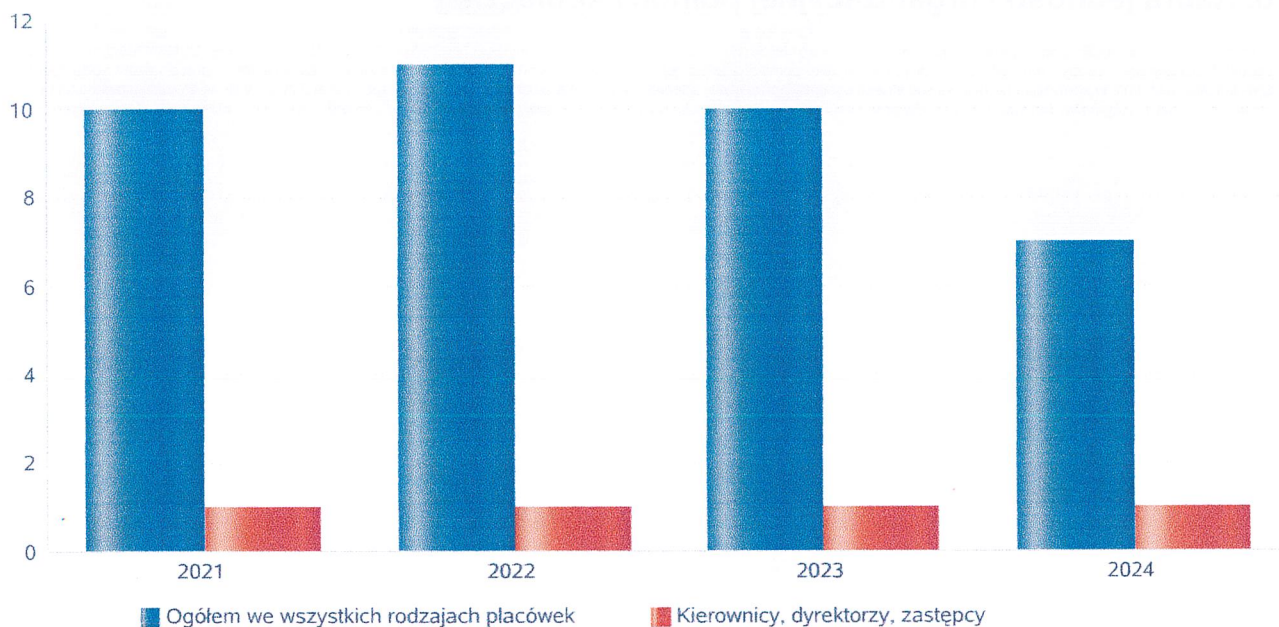
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej dzieli się na: kadrę kierowniczą 1 osoba (Kierownik), pracownicy socjalni 4 osoby, dział rodziny 2 osoby, asystent rodziny 1 osoba, pozostali pracownicy 3 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 5 osób posiada wykształcenie wyższe (w tym 4 pracowników socjalnych). Specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 1 pracownik, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej 2 pracowników. Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

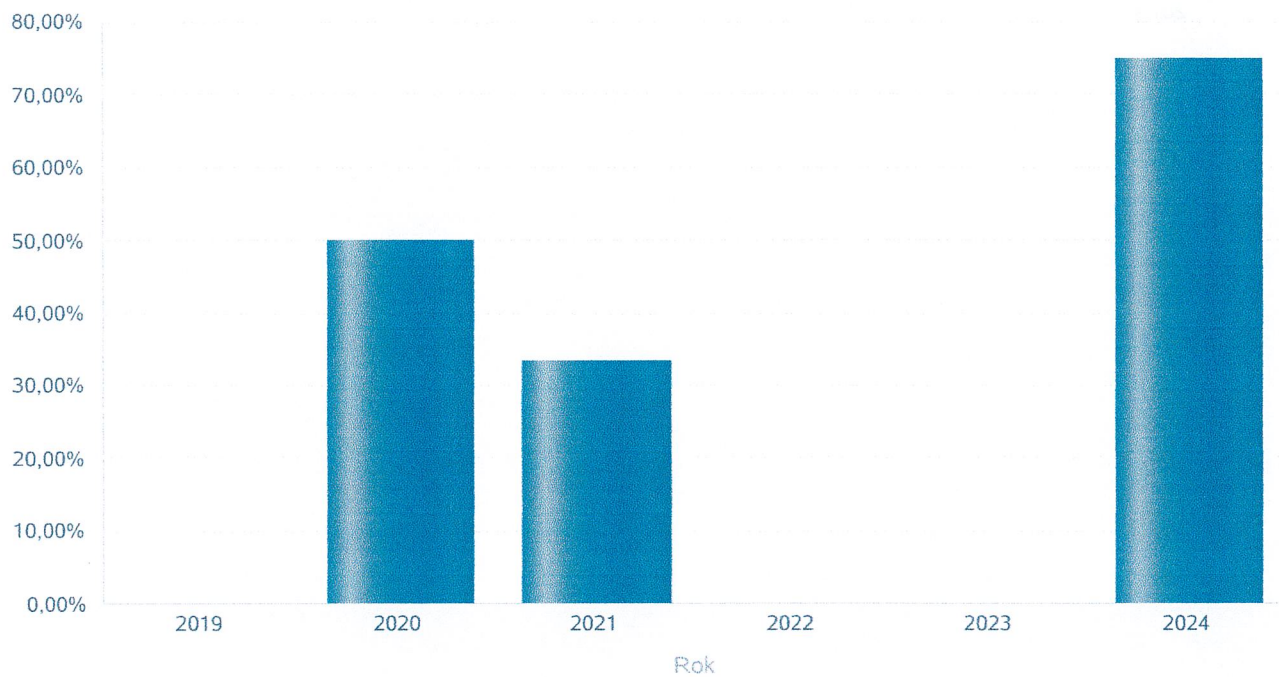
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2021	2022	2023	2024
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	10	11	10	7
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	1	1	1

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	0,00%
2020	50,00%
2021	33,33%
2022	0,00%
2023	0,00%
2024	75,00%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2020	Nie	8 874	149	2
2021	Nie	8 771	159	3
2022	Tak	8 515	167	4
2023	Tak	8 460	97	4
2024	Tak	8 413	86	4

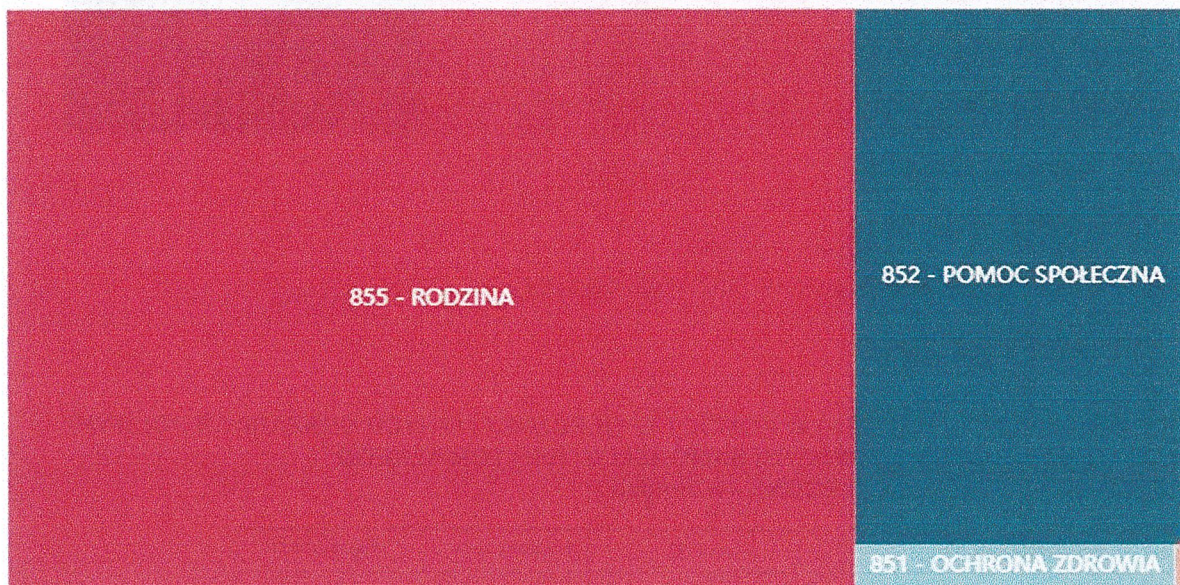
6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

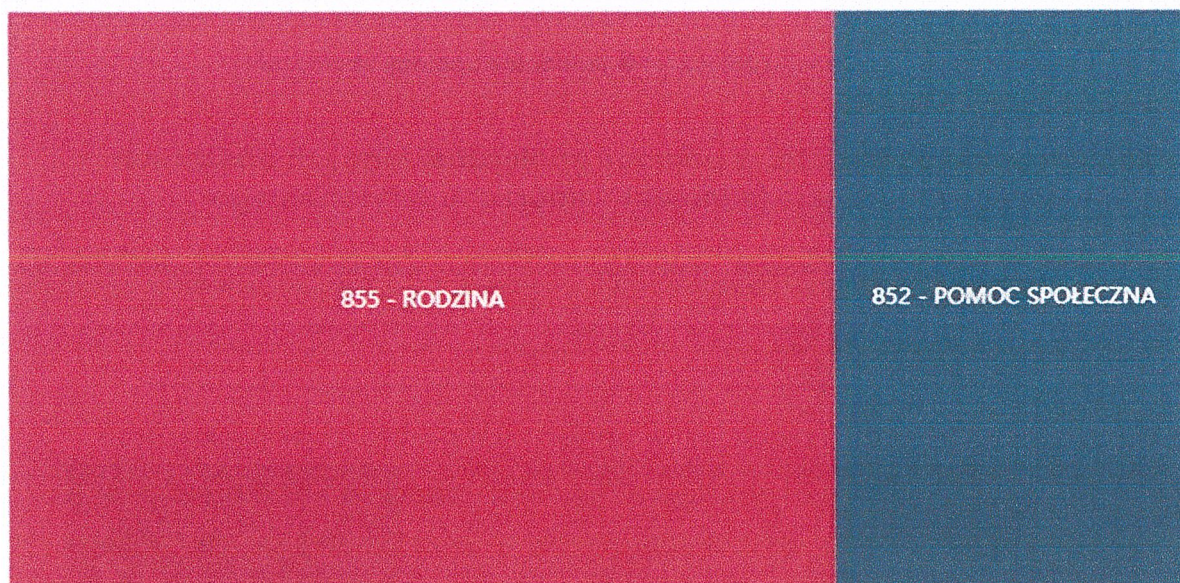
W Gminie Trawniki środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2024 roku 10 340 346,61 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 2 252 924,59 zł. (co stanowi 21,79 %). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 6 678 486,94 zł, co stanowi 64,59 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 2 439 893,32 zł, co stanowi 23,60 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 617 644,65 zł, co stanowi 5,97 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 604 321,70 zł, co stanowi 5,84 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano: - w rozdziale 85502 z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, kolejne w rozdziale 85219 z przeznaczeniem na wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, a następnie rozdział 85202 z przeznaczeniem na utrzymanie osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej i rozdział 85510 z przeznaczeniem na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych (cztery największe pozycje).

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	8 824 316	9 253 365	12 242 454
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	6 786 735	8 041 347	8 571 600
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	3 998	2 479	4 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	169 360	190 666	210 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	456 554	507 585	559 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	456 554	507 585	559 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	1 600	6 871	7 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	1 600	6 871	7 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	21 264	33 245	45 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	21 264	33 245	45 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Proгноza 2025
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	126 959	66 778	152 450
w tym: w budżecie OPS	16	125 742	66 778	152 450
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	7 805	266 005	10 000
w tym: w budżecie OPS	18	0	266 005	10 000
85216 - Zasiłki stałe	19	252 406	383 816	605 000
w tym: w budżecie OPS	20	250 133	383 816	605 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	679 535	893 843	1 108 150
w tym: w budżecie OPS	24	679 535	893 843	1 108 150
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	3 916	8 089	16 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	3 916	8 089	16 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	29 730	27 050	37 000
w tym: w budżecie OPS	30	29 730	27 050	37 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	0	237 024	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	237 024	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	1 740 777	612	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	306	612	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	14 718	9 418	12 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	14 718	9 418	12 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	14 815	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	4 500 551	4 775 942	5 000 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	4 467 309	4 775 942	5 000 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	54 456	86 806	120 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	54 456	86 806	120 000
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	64 400	1 018 873	3 456 854
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	139 366	156 033	175 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	139 366	156 033	175 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	412 788	435 925	545 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	412 788	435 925	545 000
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	129 318	146 305	180 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	129 318	146 305	180 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udział w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku oceny Gmina Trawniki uczestniczyła w realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz Programu „Asystent rodziny na rok 2024”. Ponadto w 2024 r. byliśmy realizatorem dwóch Programów w ramach ogłoszonych naborów wniosków przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Pierwszy z nich to Program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024. Celem głównym Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.). W 2024 r. na terenie Gminy Trawniki z tej formy wsparcia skorzystały 7 rodzin – 5 z osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 2 z dzieckiem z niepełnosprawnością. Łącznie udzielono 1610 godzin usług opieki wytchnieniowej – 1150 godzin przyznano dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a 460 godzin dla członka rodziny / opiekuna niepełnosprawnego dziecka. Kwota wykorzystanych

środków w edycji Programu 2024 r. (wraz z kosztami obsługi) to 82 103,59 zł – co stanowi 99,99 % ogółu otrzymanych środków, natomiast koszt obsługi Programu stanowiła kwota 1 610,00 zł.

Kolejny z Programów to „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu, którymi mogły być: dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami „konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji” oraz osoby z niepełnosprawnością posiadające orzeczenie o niepełnosprawności o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu w 2024 r. wyniosła 90 399,44 zł. Wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością zostało objętych 5 osoby (3 osoby z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, 1 osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym z niepełnosprawnością sprzężoną i 1 osoba z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym). Łącznie wykonano 1 663 godzin usług asystencji osobistej – 1 041 h dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 412 h dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną i 210 h dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Liczba asystentów osób niepełnosprawnych zaangażowanych w realizację Programu – 5. Koszt wynagrodzenia asystentów za wykonaną usługę asystencji osobistej wyniósł 83 148,42 zł. Koszt przejazdów asystentów własnym / udostępnionym przez osobę trzecią / innym środkiem transportu np. taksówką w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu stanowiła kwota 4 693,82 zł. Na ubezpieczenie OC lub NNW asystentów wydatkowano 505,20 zł, natomiast koszt obsługi Programu stanowiła kwota 2052,00 zł.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Trawnikach w 2024 r. uczestniczyli w następujących szkoleniach podnoszących ich kompetencje zawodowe umożliwiające udzielanie profesjonalnego wsparcia tj. „Praca z osobami niepełnosprawnymi i starszymi doświadczającymi przemocy w rodzinie”; „Szkolenie dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”; „Wzmocnienie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych”; „Rola gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej”. Szkolenia dla asystentów rodziny: „Doświadczenie życia w rodzinie z problemem alkoholowym jako trauma”; „Wsparcie i pomoc dla dzieci z problemem alkoholowym i przemocą”. W ubiegłym roku staliśmy się także uczestnikami następujących webinarów: „FASD – trudności rozwojowe i zaburzenia psychiczne w przebiegu życia po ekspozycji na alkohol w okresie prenatalnym”; „Język ma znaczenie – jak wspierać osoby z uzależnieniem”.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Formy współpracy to nie tylko zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywanie dotacji na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawa przewiduje także inne możliwości finansowej współpracy administracji z sektorem pozarządowym – umowy partnerskie, partnerstwo publiczno – prywatne oraz inicjatywy lokalne. Szczególnym trybem jest przekazywanie organizacjom bezwrotnych środków na podstawie umów międzynarodowych – dotyczy to przede wszystkim funduszy strukturalnych UE, których dystrybucją zajmują się instytucje publiczne.

Na terenie Gminy Trawniki w roku oceny funkcjonowały 23 organizacje pozarządowe. Wśród nich mamy: 3 Kola Gospodyń Wiejskich (Pelczyn, Siostrzytów i Kolonia Trawniki); 7 Ochotniczych Straży Pożarnych (Trawniki, Struża, Siostrzytów, Pelczyn, Oleśniki, Dorohucza, Biskupice); 3 Uczniowskie Kluby Sportowe w Trawnikach, Oleśnikach i Biskupicach; Parafialny Klub Sportowy w Dorohuczy i 5 Ludowych Klubów Sportowych - Biskupice, Dorohucza, Oleśniki, Trawniki i Siostrzytów.

Zlecanie zadań publicznych i przekazywanie dotacji przez organy administracji publicznej na rzecz organizacji pozarządowych przewidują również inne ustawy, np. ustawa o pomocy społecznej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu niepełnosprawnych, ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Tryb zlecania zadań publicznych jest zawsze ten sam – określony ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. nie zlecano realizacji zadań w obszarze pomocy i wsparcia organizacjom pozarządowym.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Trawniki za 2024 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku.

Mając na uwadze społeczno-gospodarczą sytuację gminy należy stwierdzić, iż kryteria dochodowe uprawniające do korzystania z pomocy społecznej są nieadekwatne do wysokich kosztów utrzymania rodziny oraz normalnego funkcjonowania gospodarstwa domowego.

Większość rodzin, które nie mogą ubiegać się o pomoc ze względu na przekraczające kryterium dochodowe mimo wszystko funkcjonuje w skrajnie ubogich warunkach, niejednokrotnie żyjąc poniżej minimum egzystencji (minimum egzystencji to koszyk dóbr, niezbędnych do podtrzymania funkcji życiowych człowieka i sprawności psychofizycznej). Uwzględnia on jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia i zagrożenia życia. W skład koszyka minimum egzystencji wchodzi potrzeby mieszkaniowe i artykuły żywnościowe. Łączny koszt nabycia (zużycia) tych dóbr określa wartość koszyka, która stanowi granicę skrajnego ubóstwa.

Dużym problemem dla osób starających się o przyznanie pomocy jest wysoki przecelnicznik uzyskiwanego dochodu z hektara przeliczeniowego, który systematycznie wzrasta i jest bardzo trudny, a wręcz nierealny do osiągnięcia przez rolnika.

Duży wpływ na system pomocy społecznej ma również migracja ludności oraz struktura demograficzna Gminy. Coraz częściej młodzi ludzie wyjeżdżają do większych miast lub za granicę państwa w celu podjęcia lepiej płatnej pracy, poprawy swoich warunków bytowych, zwiększenia możliwości rozwoju i samorealizacji. Zdarza się, iż zostawiają oni w domu rodziców, którzy wraz z wiekiem potrzebują wsparcia instytucji, ponieważ nie są w stanie samodzielnie funkcjonować. Dorosłe dzieci próbują przenieść odpowiedzialność za schorowanych rodziców na system instytucjonalny, w wielu przypadkach unikając obowiązku alimentacyjnego. Wiąże się to z dodatkowym obciążeniem budżetu Gminy, ponieważ jest ona zobowiązana do ponoszenia w części lub nawet całości kosztów zapewnienia realizacji w/w form opieki. Na terenie Gminy Trawniki nie ma żadnego domu pomocy społecznej. Osoby wymagające pomocy specjalistycznej kierowane są do domów prowadzonych przez inne gminy lub powiaty z uwzględnieniem zasady, że osoby powinny zostać skierowane do placówek znajdujących się w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania, aby możliwe było zachowanie równowagi oraz poczucie bezpieczeństwa osób starszych, a także utrzymywanie kontaktów ze środowiskiem rodzinnym, najbliższymi. Osoby, które nie wymagają całonocnej opieki lecz same nie są w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb życiowych objęte są pomocą w formie usług opiekuńczych. W wyznaczone dni tygodnia, w określonych godzinach opiekunka domowa pomaga potrzebującym m. in. w sprzątaniu, dbaniu o higienę osobistą, gotowaniu, robieniu zakupów, praniu itp.

Na terenie Gminy nie funkcjonują ośrodki wsparcia, środowiskowe domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, centra interwencji kryzysowej, czy schroniska dla bezdomnych – jednak w miarę powstających potrzeb podejmowana jest współpraca poprzez zawieranie odpowiednich umów i porozumień, w taki sposób, aby mieszkańcy Gminy wymagający konkretnej formy opieki mogli z niej skorzystać jak najszybciej.

Wiedza na temat problemów społecznych i zasobów społeczności lokalnej jest bardzo cenna, ponieważ stanowi podstawę do ustalenia hierarchii potrzeb, które gmina we współpracy z innymi partnerami powinna zaspokoić w pierwszej kolejności. Pozwala również na wytyczenie kierunków rozwoju usług społecznych służących przeciwdziałaniu ubóstwu, marginalizacji, wykluczeniu społecznemu i wyrównywaniu poziomu życia mieszkańców. Uzasadnia również przydzielenie środków finansowych.

Pomoc społeczna stanowi ważny element całego systemu wsparcia społecznego. Zmiany, jakie zaszły w pomocy społecznej i pracy socjalnej na przestrzeni ostatnich 20 lat są bezsporne, istotne i fundamentalne. Obecnie pomoc społeczna stanowi istotny i trwały element polityki społecznej, który powinien zapewniać jej wewnętrzną równowagę. Zwiększa się ilość spraw oraz ich gatunkowy ciężar i stopień trudności. W celu prowadzenia bardziej trafnych działań w obrębie zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trawnikach w 2025 r. wskazana jest: kontynuacja wsparcia finansowego, rzeczowego, doradczego, informacyjnego i edukacyjnego wszystkich osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej; doskonalenie dotychczasowych metod, technik i form pracy socjalnej; uaktywnienie i zjednoczenie środowisk lokalnych oraz określonych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym; podejmowanie działań w partnerstwie i współpracy na poziomie zarówno partnerstw formalnych, jak i nieformalnych; podnoszenie kwalifikacji przez Kadrę Ośrodka Pomocy Społecznej w Trawnikach (Studia Wyższe, w tym podyplomowe, specjalizacje w zawodzie pracownika socjalnego); wzmocnienie oddziaływań podejmowanych wobec osób niepełnosprawnych i starszych; podejmowanie działań wspierających i pomocowych wobec rodzin z dziećmi, w szczególności wobec rodzin których dzieci przebywają w pieczy zastępczej; wzmocnianie współpracy podmiotów działających na rzecz osób bezrobotnych; udział w projektach i programach zewnętrznych; zwiększenie dostępności usług psychologa oraz prawnika, jako personelu wspomagającego pracę socjalną; rozwój usług interwencyjnych – interwencji socjalnej, interwencji kryzysowej oraz usług opiekuńczych, celem sprostania problemom społecznym będących konsekwencjami pandemii; wzmocnianie i wspieranie pedagogizacji rodziców z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi; profesjonalna pomoc dla osób w kryzysie psychicznym; tworzenie warunków dla budowania dobrych, wspierających relacji w zespole (np. przez pozostawienie pracownikom przestrzeni na rozmowy, integrację i koleżeńską superwizję).

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Trawnikach
J. Maluga
Iwona Maluga